

سەردەھمی نووی

لە لایەن دەستە ی نووسە رانە وە دەر دەھمی

نرخێ ٦ کرونێ سویدە

ژۆئیه ١٩٨٦

پوشپه ری ١٢٦٥ هه تاوی

ژماره ٦

سالی یه که م

مافی دیاری کردنی چاره نووس ...

یادداشتی سه ر ده بیر

لە باری مەژوویمەوه، قەومەکانسی نۆرکی موهاجمەر، کەمێلێک باش ئەوه که کوردەکان لەو لاتی خۆیان دا سەقام گرتوو س. وە دەولەت و کۆمەڵاتی ناسیمەتی خۆ بان بەک بەش، هاتووێ ناوچەیی ناسای بیجۆک. ئەشەمیری نابینی ئیسلام که لە سەجەگە وە دینی عەرمان بوو. وە سە رۆژی شەر به سەر قەوم و نه نەوه کانسێ دیکە دا سەبیترا و بوو به هۆی بەمدابو ئی نەرهنگی ئیسلام. وە قەوم و نەهوه. کانس که ئیسلامان بیوون لە دامەزرانی ئەوه نەرهنگە و پەرەگرتنی دا بەشدار بوون. لەکەل ئەم راستیە که حۆمەنتی ئالی عوسمان لە بنە مادا حۆمەنتیکی ئایینی بوو و ئایینی قەومی تۆرک ئەوه ئەوانە زار گوتی و مەسەلە به ئی که شۆشەواری خۆیان لە بیئوسدی ئیخوان قەوم و نەهوه کانس دانیشوانی ئیخوان سۆرورەکانی شەعیراتۆری ئالی عوسمان دا به جێ هێشەوه.

بەیدا بوونی دەولەتان لە سەر بنا. خەي " ئەناخاسیون" زار کۆتەنگی تره که ریشەهله ئالوو کۆری زێرخانی ئابوری و پێن کرتنی بورژوازی سەمەنتی دا هەمە ئەتاتورک و رەزاشا هەر بەک به ئەشوه. بەک و بەلام به رێتاریکی لێک نەریلندا به کەلک وەر کرا. لە نەخەشی گەشتی ئیمبریالیستەکان به بریتی بوولە کەما.

" سەر دەمی نووی" بو بارتزکاری لە مانی رەوای نەهوهی کورد، وەک به نەهوه وە ئی خاوەنی ئاو و نیشانی تانبع و خاوەنی مێژوو، وە رابردویی کەمێلێک دور و درێژی پۆشنگدار، که داکتەر کەران قە نەمانوایمە حۆسەتانی نە تە وەسیر و نەرهنگی ئەوه له مەن بەر، بەک هاتوه. ئەدا ناسناجانە بەکجار بەر و به نۆخ وەهه لەو کاتەدا خاوەنی رۆکری حیواواری. ئەوه هەل و مەرجه نایە ئەمی که بەداخه وە به درێزایی جەمەت سالی دوانیها به سەر کوردستان دا حاکم بوو. بوئەهه جۆی ئەوه که بیکەمەنتی مێژوویی بەهه جەوارەکانی کوردستان به ئەوهی جەاوا و بەرێژگاری جۆر بەجۆرە هێشە پێش. جەاوازی هەل و مەرجه ئەم بەهه بەهه کۆر دستان هێندی جار لەراەه به دەر بوو.

بو ئەمۆوه. چون دەکرێ جاو لێم راستیە بیئوتی که کۆر دەکان ئیخوان باشاوهی قەومەکانی ئادنی که له سە. شەترەههراوی رۆژەهه لاتی ئیخوان است دا حۆمەنتیکی به هێزبان هەمۆه پێش نه وه که عەرەبی ئیستا و تۆرکەکان ئەوه فونای. خەمان بریبت. لەبارەه رەگەری و ئایبە نەهکانی رانەوه، فەرقی ئیخوان کۆردیک و عەرەبیک، له کەل فەرقی ئیخوان کۆرد. بەک و فەرسێک وەک بەک نەه.

بۆل ٢

لەم ژمارەهه دا :

- * چه ندر و و داوی مانگی جوژەردان
- * ئیمه و خوینەران
- * ضمیمه

دیسان جنایه تیگی دیکه

ئیمه له هه وەلین ژماره ی "سەردەھمی نووی" دا نووسیمان که بوئینا. نە کۆری ناکوکی نیوان حیزب و ریکخواه کوردیه کان، له لایەرەکانسی ئە و رۆژنامەهه دا جینگە نیه. نیئوتاخنی پینج ژماره ی بلاو کراو، نیشا. نی دا که ئیمه به لیتی خۆمان بردۆته سەر و له سەر چاومان گرتوه.

بێجگە له وە ئیمه له سەر ئە و باوهره بووین و ئیستا ئامان وایه که له باره ی هه لویت گرتنی حیزب و ریکخواه سیاسیه کانی کۆردی، تا ئە وه دەھمی که له کەل قازانجی گشتی جۆلانهوه ی رزگاربخوازی نیشتمانی کوردستان نه که ویتە ناتەبایته وه، ئیمه هەلویت ناگرین. بەلام هه ئاشکراش رانانگه یاند، کاتیک که قازانجی گشتی و ئوسولی بنچینه یی جۆلانهوه بیته کۆری، به لیتراوی ده ی کۆتین و له قای ده دەین.

ئاشکرایه که یه کیتی ریزی خەبانهگێرانی جۆلانهوه ی رزگاربخوازی نیشتمانی له هه موو بهههه کانی کوردستان دا، مه سه له ی بنه ره تسی و ته وه ری(محور) جۆلانهوه هه. ره لهو کاتەدا، یه کیتی ریزی خه با. تگێرانی جۆلانه وه، چه کی هه ره تیزی به رنکاری و به ره ره کانی له کەل داکتەر کەران و تیک شکاندی به لاماری نیشتمانی و سیاسی وه رهه. نگی ئە وانە. داخوا ئەم قسانه ههج بیئوستیان به شاهی و به لکه هیهه؟ ئیمه لامان وایه مه سه له که ئەمۆنده روون و ئاشکرایه، تاقیکرد نه وه ی دەیان سالی رابردوو به کرده وه ئەمۆنده زۆره که ته نیا کهسانی ئاشاگا و قین لەسک ده کارن برۆا به وه نه که ن. دوژمنانی جۆلانهوه ی شۆرشگێری نیشتمانی کوردستان به درێزایی مێژوو ئەنیا به چه کی دووبەرەکی نانهوه تۆنیویمەتی جۆلانهوه توشی ناکامی بکه ن و هه موو جاری خویستی هه زاران هه زار رۆلته قارەمانی کوردستان به فیرو بده ن.

مه سه له یه کی که به تابهت له م دووسالی دوايي دا بوته هۆی نیگه رانی و خه فەتی دۆستان و لایه نگرانی راسته قینهی جۆلانه وه ی رزگاربخوازی نیشتمانی کوردستان، پیک هه تهرزانی چه کدارانه ی نیوا حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیتران و کۆمەلته یه. دەستە ی نووسەرانی "سە رده می نووی" به بلاو کردنه وه ی دەقی پەيامی مۆکری به بوئەه ی چل سالی دامه زرانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیترانه وه ٢ نیشانی دا که له کەل ئە و شی کردنه و به له باره ی پیک هه تهرزانی حیزبی دیمو کرات و کۆمه له موافقه. لهو پەيامه دا ریشه ی سە ر هەلەتانی ئەم ناکو. کبانە که بوون به هۆی شەری خۆیناوی و چه کدارانه له کوردستان، به شیوه به کی زانستی روون کراوه ته وه و به ئاشکرا ریکه ی زالبوون به سه ر ئەم قە برانه دا نیشان دراوه. ئیمه شەر راگرتنی چه ند مانگی بۆل ٢

دیسان...

مانگی رابردومان به خۆشه وه پشتوا - زی لی کرد و بۆ نهوه به خصالی که سی دا به که شمه لابمکریمان له م بان له و کردوه . به تانقست له باسکردنی شه م به سلحه به خویمان بوارد .به نایمه که ریتعاریه هنر دوو ریتخراوه چند جار دانیان بفره داهاشو که درتسزه پیدانی شه مفره نصبا به قازانجی دوز- منی دل رهن تهاو دهنی که کسوماری شسلاسی شترانه . نموو نی شه م دان پی دانانه ونوو وتری شاغای عومه ری شلخا پی زا ده . ضعدای کومنته ناوسدی- کۆمه له بوو له کهل روزنامه لوموسد که کورته شو مان له زماری رابردودا بلاق کرده وه .

له گوردستان " خۆ دهویتی . لسم بیوسدیه دا شه م برسهاره بۆ شمه دینه کورنی . که نکهر ریتعاریه هنر و ریتخراوه راست دهکهن وه به سومان پارێزگاری نااسجی کهانی متهوهی کورده . چون پیتنی شه ری کوزی پیتمه که کا سی شه م دوو ریتخراوه به ناکرن ؟ نکهر شه و به سلحه به راسته که شه م شه ری کوزیه به ریانی حوالتهوهی زرکاری بوخوا . زنی- نیشتمانی گوردستان وه فارانحسی دوزمانی حوالتهوهی ، ده نوو پیتگری له و شه ره ده مته شه ری درجه به کی ریتعاریه تی شه م دوو ریتخراوه به پیتوه . سته به هه موو توانوه و له هه ریتکه به که وه پی . پیتنی شه م شه ری و پیتکه هه لیتزه به گرن . راستی شه وه به که ریتعاریه تی هه ریتکه ریتخراوه له پهلوی به که ما ده نما فارانج و به متهوهی دهسه پی خویمان به گرنه دهه زاس . وه - هه ر به که به جو ریتکه له یما وشه زو رارا ری بوخ و داناسراودا خویمان لهوه دیبار . بزن که به شته بهکی شوولی له کهل به سلحه که به ره روهی . کۆمه شه م شه ری به معرجی کۆماری بی ههتایی شه داناه که حیرسی دیموکراتی ههت و شه ره تهر را کرس به لهمنی . هه ر وه که شه ری متهوان شه م دوو ریتخراوه به کاریکی هه ره وه و ناسایی پیت وانه .

یهو یهتته حیرسی دیموکراتی شه م دوو ریتخراوه به پیتوه و به گرنه دهه زاس . وه - هه ر به که به جو ریتکه له یما وشه زو رارا ری بوخ و داناسراودا خویمان لهوه دیبار . بزن که به شته بهکی شوولی له کهل به سلحه که به ره روهی . کۆمه شه م شه ری به معرجی کۆماری بی ههتایی شه داناه که حیرسی دیموکراتی ههت و شه ره تهر را کرس به لهمنی . هه ر وه که شه ری متهوان شه م دوو ریتخراوه به کاریکی هه ره وه و ناسایی پیت وانه .

مان به روالهت شه متهوهی و شه تی دیکه ریتعاریه شه به . وه نه واوی شه وانسه شه تی بیکونه زیر نیشکی به کیسی ریههگانی حوالته وه ۰ که واسوو هه ول دان بۆته کیسی ریهی حوالتهوهی زرکاری خواری نیشتمانی گوردستان وه هه ریتکۆشان بۆ لابردنی کیهو کرفتی شه ر ریتکای به حنی کهماندی شه به کهیتی به شه ری هه ره گرنه و مینجیبه هه ریتکه ریتخراوه به ۰ له بهر چاو نیکرتی شه م شه ری درجه بهک و مینجیه بهه ۰ هه ته به کی میزوسیه که دهکاته خهتانه مبه سلحه که له باری هه ل و معرجی شینا . وه له بهر چاو دهکرین ، وانه داکریرتد نی نیراسی تهاوی گوردستانی شتران ، له لایه هه رته جهه دانهگانی کۆماری شسلاسی بهوه . بۆ شهوه هه ر له خۆ و ه قسهمان بهگرنه . ناگادارهگانی هه ریتکه ریتخراوه به بهکله دیتشه وه .

دوا بولتنی شه مری ژماره ۱۵۷ ی - حیرسی دیموکراتی کورصانای شیرانمان له بهر دست دایه ۰ شه کورتهی هه والی شه خه مبه نامه به له چند شه ری حیا - واره دا . ۲۱۲ کهه له لهمنی دوزمان شه دهستی پیتمه کهه فارمان وکتان لهسه ر دهستهگانی حیرسی دیموکرات کوزراون و ۱۷ کههسی به دیل کهراون . له شه رتا به دا دهتا دوو پیتمه کهی حیرسی دیموکراتی شه م دوو ریتخراوه به پیتوه و به گرنه دهه زاس . وه - هه ر به که به جو ریتکه له یما وشه زو رارا ری بوخ و داناسراودا خویمان لهوه دیبار . بزن که به شته بهکی شوولی له کهل به سلحه که به ره روهی . کۆمه شه م شه ری به معرجی کۆماری بی ههتایی شه داناه که حیرسی دیموکراتی ههت و شه ره تهر را کرس به لهمنی . هه ر وه که شه ری متهوان شه م دوو ریتخراوه به کاریکی هه ره وه و ناسایی پیت وانه .

پیتمه کهی کۆماری کوزراوه کان هه ریتکه مورووردا راکرس . لانی که م بوورده پیتمه رگی کورده به دهستی به کستر به کوشته چوون . شهوش له هه ل وه ره - حکیدا که تعاضت به کورتی متهوانخی هه مان به باننامه " گوردستانی شیران له لایه کۆماری شسلاسی شترانه وه کراوه به ولانکی میلیناریره " .

به باننامهی کۆمهله جۆی شه م شه رتا نه له ویدا دهه زانی که کۆماری ریتعاریهتی حیرسی دیموکراتی گوردستان له " امبول کردنی شه ری راکرتی پی قهید و شه رت نی کۆمهله بۆ دست پیکردنی ونوو وتری و که پیتنی به تانتمیکی دیموکراتیهته

پیتمه کهی کۆماری کوزراوه کان هه ریتکه مورووردا راکرس . لانی که م بوورده پیتمه رگی کورده به دهستی به کستر به کوشته چوون . شهوش له هه ل وه ره - حکیدا که تعاضت به کورتی متهوانخی هه مان به باننامه " گوردستانی شیران له لایه کۆماری شسلاسی شترانه وه کراوه به ولانکی میلیناریره " .

به باننامهی کۆمهله جۆی شه م شه رتا نه له ویدا دهه زانی که کۆماری ریتعاریهتی حیرسی دیموکراتی گوردستان له " امبول کردنی شه ری راکرتی پی قهید و شه رت نی کۆمهله بۆ دست پیکردنی ونوو وتری و که پیتنی به تانتمیکی دیموکراتیهته

دوا بولتنی شه مری ژماره ۱۵۷ ی - حیرسی دیموکراتی کورصانای شیرانمان له بهر دست دایه ۰ شه کورتهی هه والی شه خه مبه نامه به له چند شه ری حیا - واره دا . ۲۱۲ کهه له لهمنی دوزمان شه دهستی پیتمه کهه فارمان وکتان لهسه ر دهستهگانی حیرسی دیموکرات کوزراون و ۱۷ کههسی به دیل کهراون . له شه رتا به دا دهتا دوو پیتمه کهی حیرسی دیموکراتی شه م دوو ریتخراوه به پیتوه و به گرنه دهه زاس . وه - هه ر به که به جو ریتکه له یما وشه زو رارا ری بوخ و داناسراودا خویمان لهوه دیبار . بزن که به شته بهکی شوولی له کهل به سلحه که به ره روهی . کۆمه شه م شه ری به معرجی کۆماری بی ههتایی شه داناه که حیرسی دیموکراتی ههت و شه ره تهر را کرس به لهمنی . هه ر وه که شه ری متهوان شه م دوو ریتخراوه به کاریکی هه ره وه و ناسایی پیت وانه .

پیتمه کهی کۆماری کوزراوه کان هه ریتکه مورووردا راکرس . لانی که م بوورده پیتمه رگی کورده به دهستی به کستر به کوشته چوون . شهوش له هه ل وه ره - حکیدا که تعاضت به کورتی متهوانخی هه مان به باننامه " گوردستانی شیران له لایه کۆماری شسلاسی شترانه وه کراوه به ولانکی میلیناریره " .

به باننامهی کۆمهله جۆی شه م شه رتا نه له ویدا دهه زانی که کۆماری ریتعاریهتی حیرسی دیموکراتی گوردستان له " امبول کردنی شه ری راکرتی پی قهید و شه رت نی کۆمهله بۆ دست پیکردنی ونوو وتری و که پیتنی به تانتمیکی دیموکراتیهته

پاشماوی

مافی دیاری گردنی چاره نووس

رودانی هورلین ولاتی سوپالیستی جبهان، هرلیمان دا که دولتمکانی-تور- کما و شیران له مهر بنماخی "شما- ناسون" بختی سر شکلی دولتمکانی شورویاسی و علم ریگامره پهل و پیمان تیره بوو که نم نغمه و که مایینه نغمه ایضانه متونمه وه که له نیو نوری جو ناسرا- همای نم دوو دولتمه دا نهمان، شه به ره همنیگي کوته بهرستی و فزونی مینووی بوو - به لام بعدا ههوه له بهر هزی جو ربه جو - شامه می کشته گردی ههوو -

لهوین گرینگر له بنه جیوارمکانی کوردستان شونه وارنگی قولی به جی هفتت- له بهر تیره ، ناس له باری نو- ناخی بنگمختی مینووی و شوروی گو- مه لایعی کوردستان فزه مگرگی و کول و بادراه - له بهر نم بنماخه به هئانه کور و چاره بهر گردنی ، پیوستی به کار و لیکندهوئی قول هسه .

شوه که دروشمی سترکیزی و فونای جی لایعوی زرکاری خورزی نیشمانی نهی چی ، نه هملیکه ولایمکنی لسه ناسینی هملیکهوشی نیشانی ههز کام لسه بهمکانی کوردستان و خوسایي شاو- بهی خصای زرکاری خورزی نیشمانی له ههوو بهمکان دایه - همل و مخرجی نیو نه نه وهیین کم و زور له لمر شوهدا کاری خویان گردوه .

وناری خوارهوه بهرو رای شهده میکی دههه نووسره که له باری مرو شته تا - سترا سیز و فونای جی لایعوی زرکا- ره خورای کورد له همل و مخرجی نیشنا دا ، ریگریه مک لیکنده وه و یزچوونی نایمشی تیدا ه - شمه نم وناره سلار دههه نووه که بهر کامان بو سایی بهر لار و دا هیهز رگرد بیته وه که ههوو حیرب ورینگر و اوگان بهمداری نیشمان گردن هومی نم بانه به مانی دزایمی له کم له نم بانه ورینگر وای سیاسی لسه بهمکانی کوردستان دا ، به - هملکوو و ه لایمکه به پیوستی هینهه گوری نم به هملکه بنجینه به به همدریته وه -

مافی دیاری گردنی چاره نووس و بوچوونسی جیوار و نوو سینی: شیروان

هه ر چند پش پیدا بوون وسره همدانی رانسی کومه لایم تش ، وانه پیدا بوونی مارکسزم ، که لایس سن دهست و به خوروا ، همنی نه تهرایه-

نمان جو لاره ویو زرکاری له بن دهستی خهستان گردوه ، به لام نم همت وخه سات و نیکو تنده، نه خروامه هالیکي را- نستی و نینوری هکی رانسی بوندان خوروا زانکاسی بووروازی شکر مایه مسئله نارادی بههه هابه نیشان همتا بیته کوری له جوار چپوهی نسکی بهزه هندی سه- مایه داری چوسه مرده ناسان گردوه و مافی نازادیشمان ههز لهه روانگه وه لیکن داوختهوه ، نم کوته به نرحه به شوره که ؟ لهنه هوبیک که زولم له نغمه وه کی تر بکا ، ناسون نارادنی " نم رانسه دهسلیستی که نارادی رانسه نده له کانیک دا جی دهگرگی به هگمای بهرا - مخری ههواو له نمان که لایس جیوار دا بیلگ نی و هوز جیوارای ماسی وره که زی وهه همنکی و تیره لایمی له مهن جی .

نه سلعی مافی دیاری گردنی چاره نووسی نهمه هکان به دهستی جی . له گو- نمه له نم حمیره سیاسی نیشانی خوروا و نیشانت له نیو مارکسیسته کاشیده جیکای سورانه ههوه و لهه ماره بهرویا و بهر و یز چوونی جیوار ههوه . لینین له کم له دولتمند گردنی نینوری سار-

کسیستی " مافی دیاری گردنی چاره نووس به دهستی خو " به رووسی و به بن پنج و یغا ، نهو مسئله گرنگه و چوله بیته گو به لایم نی له باری نینوریه وه چاره بهر گرد و به کردهوش دوی سرگه و نسی شوروی مخرجی سوپالیستی نوکنو بر ، له ولاتی فزه هلی روسیدا ، به- کسای و بهرامی له بیوان نه وم ونه نه هکانی دانیمووی به کیسی سؤمتی دا بیلگ همتا . لینین همتا له سالسی ۱۹۱۶ دا نووسی : " سوپالیزمی

بهر که نوو ناچار دهی دیموگراسی نه و او داین بکا . که او بو نک هه دهستی بهرامی ههز وای مافی ملله ههکان هضمام هدا ، هملکوو هه وهه دهی مافی نه نهوه روز لنگراه کامیش له دیاری گردنی چاره نووسی خولا ، واته همالی جیا بوونوهی نارادانی سیاسی داین بکات - حمیره سوپالیسته کان نه که ر شتا و کانی شورس و دوی بهر کهوتنی شوریش به ههوو نیکو تانی خوروان ساینی هکن که نغمه بن دهستکان نازاد دهگن و له بهر به نای به کیسی نارادانه بیوندیان له گهل دهگن - به کیسی نارادانیش به نی نارادی جیابوو- نه وه شه بهکی درویه - هملایمی نه هههه به سوپالیزم " (شوته . واره هملیتر دراوه کان؛ جایی موسکو

فارسی . ۱۹۸۱ . ج ۱ . ص ۲۲۷ - ۲۲۸)

شوروی سوپالیستی نوکوسروور-

خانی ریژیمی بووزوا - دههه هکی روو- سها رانسه خو کاری کرده سهر وه همله همتان و همدانی همنی نغمه هابی که لایس ناسیا و خصای نهمایش بو تازادی له بن دهستی شستمار و بو و دهست- همتانی مافی نه تهرایمی گوزای به بهر ادهات ، هلی کوری ش ههز چنده له نمو دهه لسانی کوته بهرست و سهر سه شمریالمسم دایم کرا بوو ، به لام به شموی جو به جو بو ودهست همتانی مافی نهمه هابی و زرکاری له زب دهستی هملای دریزه پیدا - خصای هلی کورد که له پشدا سهر گردایمی به دهستی شخ و دهه هکه و ریش به شرتسان بو ، کورمانکی قولی به سه رده هات که جهه وه و نهمو هکه هکی برینه له سهر گردایمی حمیری سیاسی ، دیموکرات وه بیکه ونه لور و پشمانی کومه لایس ههراوی جو نمار و رجعمت کیسی کویدی لهو حمیرانه و له بهرامو شامانجیان .

له ولاتانی دو اکونوو بن دهستی دهک کوردستان به مویان جو نماران و رجعمت کیسی کویدی له جولانوه و به شوان بوویان نه خمنکی مخرمی له سهر کهوتی دا هسه .

لینین له سالی ۱۹۲۱ دا کوتسی : " سهر مای نم واقعیهه که کومه لانی ز همنکیش - بهر زیان له ولایکاسی سوته مخره - همتا دوا کهوتون ، به لام له قولان هکانی دواروی شوروی جیپاسی دا ، دهوی شورکیبری لسه راه بهمدر گرنگه به جی دهکه همن " لینین - شوته واره کشتی بهکان ، بهرگی ۲۲ . ل ۱۹۲۲ روس)

وهک دهه پین له کوردستان ش سهر رای دوا کهوتوی و زب دهستی ، هتری بهرمتی راپهرین و جولانوه کالی کوردستان له بهر زب و رجعمت کیسی کویدی بوون و نیشانی ههز تهوان .

مافی دیاری گردنی چاره نووس
و حمیره سیاسی هکانی کوردستان وک باسان کورد حمیره سیاسی هکانی کوردستان که به همنی کشتی له سهرو هندی شمی دووهی جیپاسی و با باش شهز دامه زبان و هاننه همدانی خصات و نیکو تانی ، له وربا گردنوهی کومه لای- نی خملک و راکشانیان بو ممدانی- خصات و نیکو تانی سیاسی نه خمنکی کوریکمان ههوو ، به لام مافی نهوش له

بهر بکری که نهو حمیرانه همدانوی نی وریدی و به شووی رانسی و شورکیتری همل و مخرجی جیپاسی و ناوچه و فونای خصای نهموه ی

کوردیش لیک به موهو له جی سانی هینهه گوری ماملعی کورد وهک نهمه- و سکی هغه مملوونی دایم شکر او همل دان بو بهکیسی خصات و نیکو شان لسه ههوو بهمکانی کوردستان ماملعی خودموختاری بان له جوار چپوهی دهوه له نه داگیر کراکاندا همتا کوری ، وه به کردهوه مافی دیاری گردنی چاره-

نووسی نهموهی کوردیان خسته پشت کوی ، وه نم دایم گر دغی کوردستان نیشان ناراسته خو دان پیدا همتا . حمیره سیاسی هکانی کوردستان به همل- کرتی دروشمی خودموختاری همنکی رههپان به سهر شاوات و شامانسخ فداکاری رهمی جیوارانهی کوردو ره همنکیشانی کوردستان دا همتا .

که لایس کم له سههه نوو دهوه لسه بیوانی نارادی و سهر هخوتی کورستان- ن دا نیکو شاپوون و کینی هزاران کم- میان لهو ریگامیدا پیدا کردبوو .

شکله لهوه به هملکتی دروشمی خودموختاری شتر ماملعی کورد لسه جوار چپوهی نهو دهو لهصاعدا همنی کرا که نک ههز کوردیان به نهمه وه همدانیه وه به ههز جور دانمان سه مافی نهمه هابی کورد دا نهمه همتا ، بهلکه ههوه هکانی همتان له زب سهر- رولمو زودداری دیکتاتوری و سهر- روپی دا اولادی هوه ، وه بچوگرسی شوته هوارای نارادی و دیموگراسی که به ره همدانیه خودموختاریه لسه

ولات دا بی نیشانی کردبوو . شتر بهم سیاسته ماملعی کوردیش همدانیه له کوری سیاسی نیو نهموهی دا - جیکای خو بکانهوه ، وه بیته رپی خصاتی نهو که لانه که دوی جیپاسی جیپاسی دوهم بو سهر هخوتی راپهر- بین و هریش کهوتن - له کانیکاسی شهکر هلی فارمانی رنمانگالی دهر

پاوش ، هملیک لهو که لانی دوی جنکی جیپاسی سهر بیویمان و همنی همتاوه به همدانیه هلی کورد پیدا کاریان مکر دوهوه و نورمان نهمه او- حمیره سیاسی هکانی کورد بیویمان به لیکندهوئی خویان له سهر شهو

بهره بوون که به هملکتی دروشمی خودموختاری ریگای خصات بو لانی همنی و همدانی مافی نهمه هابی نی کورد دهگنوه ، وه لهو ریگامیده دهوان له جوار چپوهی نهم ولاتاندها که کورده پیدا دهری زمان و همدانیه نهمه هابی سویننوهه ونا راه هملک کاروباری ولات بکونه دهست و شه خو هملکاو ویک دهی بو چاره سهر -

چه ندروداوی مانگی جوژودان

برادریرینی به ریزی خوتیری «سر» دهسی نو» و تاریکی بو نارودوین وهتدی روداوی مانگی جوژودانی له مئزوری خصاتی نعهوی کوردا وه میر هتاوئه وداوای کردوه که بلاو بگریه وه

له گهل تفر ایصه دهسی وناری نعهید محه ده فودسی بو نارودوین که روزی هتگردهسی نالای پیرۆزی کوردستان له نه غه ده داویه شی.

هر چه نه نووسراوی تم براده ره دلۆره درنگه ده دهنمان گهیشوه وه کهموته جایی زماره بیجی «سهردهسی نو» که دبوا به له جوژوداندا، بلاو بیته وه ، به لام دسان وتاری سوایی بو هاوکاری تم برادره تهاو ژانه سمارت به گرگیکی تم روداوانه نووسراوه که ی شو له گهل وناری محه مبه فودسی له تم زماربیدا بلاو ده کهمبه وه

له خه باتی نه نه وه ی کوردا ، هیددی روزی مئزوری هن که ناگری له میرگر- بین و بیوسته له نووسراوه وچایه سه نه کوردیه کان دا باندان بگری ورنیدوو بگریهوه و سانسریزین ، وه به ره می نازه بیکهشتوو نه نه وه که مان شارعراوی تم کارهسانه و روداوانه بن

روزی ۶/۹ / ۱۹۱۹ بک لغو روزانه

که له مئزوری خه باتی نه نه وه که مان دا ، نهسی نوح وچیکای خوئی بهریشتی و له سه ری بووسری ، شمه روزیکه که شیخ محمودی نه مر له دهرهمدی بازان یان شهریکی فارمانانه له گهل داکسیر- که رانی شنگلیز ، بریندار گراو سه دیل کمر او دست به سه بو هیدودان دور خرایه وه ، شه رچه نه تم سال ۱۵ سال له م روداوه مئزوییه راده سیری، به لام هیشتان شمی دهرهمدی بازان و فارمانانی شیخ محمود و برینداری و دور خشته وه می له سه راز و زمانانی خه لکی کورده و هیشتان بهره فارمان له نتوو خه لک وته نایتم له نووسراوی نووسرا نی کوردیش داخوشی بهرچاروی ده به

رابعیری شیخ مه حمود له دوو لاره جیکای لیکولینه وه وه هر ده حاجیکای شانازی نه نه وه می کورده ، بیکم گهلی گورد له کوردستانی خواروو ، بان روونتر بلنشین له روز هه لاتی بیوه راست بیکم نه نه وه بوو که له ریزی ریشه رایه نیسی نتخی نه سردا دزی شستعماری شینگلیز چه کی دهست دایه ونعی ویست بچینه ریزی نیری شستعمار و سه بو داکسیر کمران شو بگات

دوهوم شیخ محمودی نه سه دروو- شی سه بو خویی کوردستانی هتگرت و به کردهوش بی نهوه که گوئی بهدانه

دهه لاتی شستعماری شینگلیز ، سه ره- خویی کوردستانی راکماند و حکومتی گوردی دامهزاند و نه بیوست له زیسر دهستی شستعماری بهرماناندا حوکمدان ری کوردستان بمت ، شیخ لغو بارهوه ده لئی :

« ساقوئی زینی شسارمت ، بهسه عومری کوسره شی

«نایکمه سه خوجهدهستی موددهسی تاجی شه شی

« نه ت به شهری دژسانم نامه وی فیر- مانده شی»

رایه رینی شیخ محمودی نه سه له جو لانهوه می روزکاربخواری نیشتمانا سی نه نهوه می کوردا دهورگی تاییه ههوه وه بهردی مباحفی کورداییه له دوی- شمی به گهسی حیسانی دامهزاندوه و- جو لانهوه می روزکاربخواری کوردی خستهوه سه ناریکی شینگلیزانه و نین وهتریکی نازهی وه سهر خصای و بنگوشانی که لسی کورد ناوه

۱۹۱۹ / ۶ / ۹ روداویری دا خا و نال له مئزوری خه باتی نه نه وه که ماندا نیشان دهده ، له روزه داچار نهسه ری نارادبخواری نیشتمانیوهرو شو شنگیر مستعفا خوشناو ، عزیزت عبدالعزیز ، خضروا عبدالکریم و محمد قوسی له به ندریحانی بهغدا به شمی ریزیسی کوزگراوی نووری به عبید له دار دران»

نهو چوار نهسه نه نیشتمانیوهرو ره هر له هوهلی لاوتی دا جوژوه نئو خصاتی شو شنگیرانیه ته ته وه که بان و له ریکای نارادی نیشتمانی دنگمر کراویان دا ، وازمان له پله وموجه وزبانی نهسه ری هتا و له ریکای روزگاری گهل و نیشتمان دا گیانی خویان فیدا کرد

تم چوار روزگه تیکوشمه له رایهر- یفی بازاران دا به شادریان کرد وگاتییک هاتنه شوان له کوماری دیموکراتی کوردستان دا شمگی کورمان بی شمبو فرا و به ههوه تواناره له کار وباری سویایی و فقههشی کوماری کوردستاندا بهدهاد بان کرد وبه گیان تیکوشان ونووسهی فیداکاری و نیشتمانیوهرو بیون

یان تیکهجوسی کوماری کوردستان بو عمیقان کمرانه وله بهغدیخانی بهغدا- شیدام گران

نامهی تم چوار نهسه نه نارادبخوا- زه که روزی ۱۸ ی جو ژودان وانه روزیکه پیش له دار داسان له بهغدیخانه نسوو- سوبانه ، بیرو باور رههلویست و فیدا کاری تم روزگه فارمانانه می کورد نیشان دهده که نمانوستوه سه بو دوزخسی نه نهوه که گیان وآژنه بهرینی داموئوس

و به سه بهرهمیوه له ریکای نیشتماندا جوژوه رژی دار و گیانی خویان فیدا کرد

۱۷ ی جوژودانیش وانه ۱۷ ژوشینی ۱۹۱۹ له مئزوری خصاتی نه نهوه می کوردا دا دباردههگی برشنگدار و به ره جاره

له روزه دا مدلا مستعفا بازارا نی یان شمگی توند له گهل له شگری بدران توانی خو بکه بیسته سه ره سووری به- کینی سوینی وله گهل نیریکی ته ش سه ت که سی له شور شگرتانی له چهسی ناراز بیه رینه ومویه نا بو تم ولاته سه سه ری

دوی تیکهجوسی کوماری دیموکراتیسی کوردستان بازارانهکان که هتزی سه ره- سی سویای کوماری کوردستان بیون، بو ناوچهی شزو و نه نه ده کشانه وه ونسه جوژوه رژی دهه لاتی ریزیسی کوزسه بهرستی بهران ، بازارانهکان دوی جسد مانکه سه ره له گهل لهنگری شوان و عمیران و تورکمان ، به نیداکاری و شه ریکی بی وینه که ههوه سفرداره نیراسه کانی خصای بهرمان لئی سور مابوو ، خویان له کماروی ش م سی له شکره ریزگار کرد و خویان کمانده به کینی سویت وتا سالی ۱۹۵۸ له و ولانه مانده وه ، وناری محه مبه قوسی کانی هه- لکردنی نالای کوردستان له نه غه ده- له زماره ۵ ی سالی به که سی روزنامه

کوردستان وهرگیراوه

« کوردنگام، نهی گهلی به شهردی خوزه ویستان وراوه ستاوان (نهی گری کار وه لاج ورمیان وپالهی کوردی بهرخی روزها سه سه تورتی مبللی به- روزی کوردا ههلههات و شمی دوزخس گولله بر سینگکی بهیکه شترانی کوردی بیکتا ، وه خاکی کوردستان لانهی حهوانانی کورنه باور ش ، چاوه دۆل ودهته کانی کوردستان بهره له کورتسانی دلبران و نه بهرانی کورد که له پشواوی ریکمی نارادی دا وه له پشواوی هه لکردنی نالای سو فدهدهسی کوردستان دا گیانی پاکمان له لاشه بان جوار بو وه

نهی براهان

شوروشکالی دیار بهکر ، دهرسیم ، سلیمانی ، نامیدی ، بازاران ، هه جوژو نیشانی شو حوان بهرمانه به که بو نارادی کراوه ، شه سرۆ ، شه سرو گسه کهورترین و پیروترین روزه بو کورد شهیمین ههلۆی به هتزی کورد به چنکی ناشی خوی شو نالا پیرۆزه ههلده کا- به لئی ، متو نالابه ههل نکات که له سه ره نای مئزوه کورد خوی بو بهخت کرده ، براهان پیرۆز باپی خۆم بپشکه- شی هه موو کوردنگه وهموو مبلله تیکي

نارادی خواز دهکه م-

نهی برای کورد (نهی نانی نالی خۆ شه ویست خ ناموزکاربه کت دهکا ؟ نه لئی ، بو نهوه می کوزسونه وه بهکتی بی حیاواری کهوره و بچوک، نانا وگری کار ، قونایی و شوان وه لاج ، زن ویساو سدال ، هه موو بیکه وه بزین ، به بک دل، بو بک نامانج نی بکوشن وههول بهدن ، دیسان نه لئی ، رهنکی سوورم نیشانی چمکامرویی و نه بهری که لسی کورده ، رهنکی سپم نه لئی مبلله نی کوردی نه حیم ، گیانگی پاک وراستی هه به ، رهنکی سه روزم هاوار نه کا ، خاکی کوردستان بهر له دهغل ودان وکا- نگی رژی ورشووه

نهی کورد ۰۰۰ ههموو به گیانگی خاویته وه ، بیرو بهرهنکی پاک و راستو هه موو بیکه وه کگلکه له کوردستانه که- نان وهرگرن ، دیسان شلن ، ۰۰ نه یی فلاح نهی کیرکار و پالهی ی کورد ، دلت سه خوت نه مشت له سه نیشانی باکی و راستی ، نیشانی نهغه لا وههولی دهستی بو شو دوو گوته گهنم وحرته هه مشه به پیش چاونه ویه ، یبت نه لئی : ههول بهد فیش بکه ، ولات بلیند بکنهوه ، نهی کورد ، دیسان نالاکت شه لسن : نه سرت بی شکا سه رهنکت ، کهورههت له خوتندن دانه ، زن ویساو ، کور وکش به حاری بپوشن ، جوژوه خوتندن ههموو مویههکی خۆش و زیندهکایی بیوه به کردکاریش تیکجی روزی خویه سه رههوه سفاتی حوانی شیمان دا بلاو شکانهوه و حوان تری شکات

نه ی کورد ۰۰۰ شیمنه بهرامهر به ناموزگاربهکالی شلتنن :

نه ی نالا ، بیصامت شهصین هه موو بیکه وه ، به بک دل ، به نه نکی ناسمه وه بویند شخوین بهینه سویرهت راست ببن ، شش بکه بن ، بپوشن

نه ی کورد ، نالا بهرمانه ، له دوی هه لکردنی برخي هیمان خواره وه ی فوربانی کردنی هه موو مبلله نی کورده شتر سزی کورد و کوردستان بزنی هه موو مبلله تیکي نارادبخوار ●

پاشاوهی

ه دیان چنایه تیکی دیکه

شینه نواوی شو کورده دلۆزانای که له حیزب و ریکخراوگان دا شندا م نین بوخوگم دان وههراوت بانکه دهکمن وه داواپان لئی دهکه بن که هر چوئیکسی بوبان دهکوری ، بشاری و نه باری خویان دزی درتزه ، بهدانی شم شمی براکوزیه دهر بمرن ، به لکوه شو فامجیا نهسه ریتبه رانی شم دوو ریکخراوه به وه هوش بمتنه وه

نیمه و خوینهران

په کليک له خوینهراني پرېز به ناي
 (ح . کورده) نامېنکې بۇ نارووس و
 نه کونايي نامېنکدا دعوسې : "ننکەر
 بئوان جايي بکن سياستدان دهکم"
 وه شمه بۇ نهوه که شم برادره لسه
 ديموکراتي بوي . " سردهسي نوې " دا
 شي نيمتي شهوهه ي نو سراوهه گي
 چاپ دهکس و به کورنيت ولاسي
 ددهي نهوه .
 " پرېز دهسي نو سهراني " سر -
 دهسي نوې "

در دونگي ملاو کردهوه " بريمه رمکاسي
 دهکا . . . له کشتهي نو حيسرب و
 ريگرخواهگان دا دبلاغ له هيح حزب
 و دهستوه ريگرخواههک ناکا . سلام
 هر لهو گاننه دا به بي بريمه وي وه
 به شوئي منکي شم کردهوه وهلو-
 پستانه دهگوتې و له قاويان دهداو که
 کوسپ بخمه سر ريکاي سافه رهواکا-
 بي نهوهي کورده جا له لايهن سهر
 که نيگهوه بيمت . . نو سراوهي جايه
 منمکاسي جيهان له سر وهزج و
 منمکاي کورده شهومي بئوستي به
 برده پيش و روون کردهوهي جولا نه-
 ومي زرگاربخواري کوردهوه دهسي
 لالا پريمه کاسي شم روزنامه مېدا بلاو
 دهکريمهوه . "
 لوم چيمد ديترانه که له سهرمناي
 ونه را شهواوه شم برسيارانهي خواړه
 وه نيگه پيش .
 گامه ديتن و نوسراوه کوته برسنانميه
 يان پيشکوه و نڅوازانميه ؟
 گامه بمر له گامه دالې دا کوته م .
 برسنانميه يان نيمه ؟
 گامه تبليغات کوته برسنانميه يان
 دهر دونگي و کومان ملاو کردهوه پسران
 نيمه ؟

وتېري سلاويگي کوردهوه بربايانه ،
 بيم خوش بود بيرور باستان لن نگه که
 دهستان کردهوه به ملاو کردهوهي ملاو
 کراوهيدگي (نوې) کورده . هر که
 به دهستم گهيمت زور دلم که شايهوه
 که ملاو کراوهيدگي نوي کوردهي هانوته
 مېداني روباگيري کوردي . چونکو و
 بيم وا به شرجي زمانه بنوسري و سلاو
 مکرشهوه هر خنري هيمو زهرمر ياش
 بويه به بهشي خوم زور بي خوشحالم
 که شوه دهستان به بلاو کردهوهي شم
 روزنامه ميه کردهوه . به لام شم خوشحالي
 کشتي ي من پاش چيمد دهتيلقه هک
 چاو له سهرتاري روزنامه کورن زوري
 دهوام نکرده . هندي برسارام بۇ هانه
 زين که پيم خوشه هر له دست بکي
 شم کارنامهوه پيگهوه وه له سلا
 خوینهراني ؟ ميانخمينه بمر جساو
 وهلوپيش بدمين بۇ ولادانمان . لام
 وابه لهو کاره نه شوه نه نوسهري
 شم نامه ميه وه به خوینهرهگان زرهه .
 ريکي شهو پيان بي ناکا .
 شهو خوالي ميه رمي له سهرمناي
 ونه دا بيمت که دياره نوسهر زوري
 هورل داوه نهکيدې له سهر بکا بي
 لايهن بون و دبلاغ نکردهي روزنامه
 کهسه له هيح شيدنهولووزيگي نامه يتي
 شهوهي به دليل شهواوهوه بۇ شهوهي
 خوینهران ديموکرات بوني ملاو کراوه
 که باور بکن . شم خاله له سهرمناي
 ونهوا وا هانه :
 " . . روزنامه ي سردهسي نوې بـ
 ج شيدنهولووزيگي نامه يتي پروياکانده
 ناکا . . . "

دياره دهسي نو سهراني " سردهسي
 نوې " تهرار له سر شم شانه دهدي :
 بانه برايان به گامه نکرو شيندو-
 لوزي . شوه شم نوسراوهو بمرانه
 ايک دهستهوه . ننکەر بي شيدنهولووزي ؟
 له دوايي دا " سردهسي نوې " دهنا
 بۇ ملاو کردهوهي دهنگر و يان له سهر
 کورده نو سراوه کاسي نيوه منموايمتيز
 دا شهندي داناره . شم جوړه که شم
 دهنگر و باسانه بلاو دهگانهوه که بئوه-
 دنيان هسي بۇ براهو پيش برون و روون
 کردهوهي جولاوهوي زرگاربخواري
 کوردي . جا داخوا هندي دهنگر و يان له
 سهر کورده هيح له روزنامه و بلاو کراوه
 گاني جيهاندا که بياوه دسي علطي
 بزيري . پانان گامه دهنک و سلس
 خفانت دهسانه پيش وه گامه ناانسه
 پيش ؟ دياره شهوش ديتنکي تاره و
 کونه له سهر چلونايه يتي بلاو کردهوهي
 دهنگر و يان له روزنامه يگي بي شيده .
 شو لوزي " ديموکراتيک " دا ؟ !
 له لايکي تر يشوه وا دهر دهکوي که
 نو سهراني سردهسي نوې شهوهي کهسه
 بلاو کراوهيدگ شيدنهولووزيگي نامه يتي
 هسي و ديموکراتيک بي له دژمانسي
 دهنگل پکنر دا دهمين . بويه که خوينه
 رهگان نهليا دهکن که له هيح شيدنهولو-
 زه يگي نامه يتي دبلاغ ناکهن بۇ شهوه
 که ديموکرات بوني روزنامه که فصول

زمين که پيم خوشه هر له دست بکي
 شم کارنامهوه پيگهوه وه له سلا
 خوینهراني ؟ ميانخمينه بمر جساو
 وهلوپيش بدمين بۇ ولادانمان . لام
 وابه لهو کاره نه شوه نه نوسهري
 شم نامه ميه وه به خوینهرهگان زرهه .
 ريکي شهو پيان بي ناکا .
 شهو خوالي ميه رمي له سهرمناي
 ونه دا بيمت که دياره نوسهر زوري
 هورل داوه نهکيدې له سهر بکا بي
 لايهن بون و دبلاغ نکردهي روزنامه
 کهسه له هيح شيدنهولووزيگي نامه يتي
 شهوهي به دليل شهواوهوه بۇ شهوهي
 خوینهران ديموکرات بوني ملاو کراوه
 که باور بکن . شم خاله له سهرمناي
 ونهوا وا هانه :
 " . . روزنامه ي سردهسي نوې بـ
 ج شيدنهولووزيگي نامه يتي پروياکانده
 ناکا . . . "

کري . دياره شهوش وا نيه ننکەر بياو
 له شيدنهولووزيگ که له ساري ديموکرات
 بون دا شي نيمي . بمر معناه کهسه
 روزنامه هک دتواني هم له شيدنهولو-
 زه يگي نامه يتي دبلاغ بکا وه سهر لهو
 گانهي دا ديموکرات بي . ننکەر
 هات و وا نسو شهودهوه دسي چاويهک
 به شيدنهولووزيگدا بخشيدو .
 کريگي شم باسه لهوهديه که به دايا-
 نې شو شهوه شهواوه نکردهوه سهرسه
 بوي ملاو کردهوهي برسروايدک . هسيا
 دهنگر و يان له سر کورديش زمعهنه
 که شوه به پيش بستم به سعباراني
 شيدنهولووزيگي قهره يتي خونان بيش
 له دنگرو راي جياوار له سر روزنامه ميه
 دا نکره . شيوا دارم لوم قهره وانمندا
 نهمن شهه يم . وه به نوسسي چمنده
 ديريک له وه لام دا شم شانه له من و
 ريگه له زور خوینهرانيش روون گهوهه .
 له دواي " سهرمناي ونه " دا خاوه
 که : " شيه به هاو دهردي و هاو دليو
 شنگاوي نوراوي خوشللو براکاسمان له
 همو ولاعقانداندا شيند شهوريس و
 چاوه رواين لوم شهوکه برسروه دا يار-
 منمغان يمن . "

دهسي نو سهراني سردهسي نوې
 ممش بک لهو هاولانمنايم به قهرلسي
 فارسان رخم خوړده له سهرهروبي لسه
 همو کللو قهره يتي نوري کانسراووني
 خويدا ، جا بويه به بوسستم راسي
 که پيگهوه شهو باهي کهن ناکو زمانه
 روون هيمووه له سهر شهوه که سردهسي
 نوې واخوا منکهر يگي ديموکراتيگي
 رايه شيندي کوردي بۇ پيش خستسي
 خباني نمکري له نغو کوردهگان دابه ،
 يان روزنامه ميه شهوه زور بلاو کراوه ي
 دنگه که له ولاساني دواگهونوي سهره -
 روي ديتوي شيمدا بلاو دهکريتهوه که
 به بي شيدنهولووزي بوسيان جي باوره و
 نه ديموکرات و پيشکورت و بونيان وه
 نه خلعگي به دهردي بر ايانې کورده-
 ساني کهرمن " نامشي خوینهناسي
 تاره " من بيمت به جالي خوم هيسوام
 نهوهي که " سردهسي نوې " شهوهي
 بکهمان بيمت .

ح . کورده
 ۱۹۸۶

کا ک ح . کورده له نامکهدا شهوه
 برسارانه ديممه کوري و دهوسي :
 ۱- بانه برايان به کام فيکرو شيدوه-
 لوزيهوه شوه شم نوسراوهه ليک
 دهدهيهوه ؟ ننکەر بي شيدنهولووزي ؟
 ۲- هيمهيدک دهنگر و يان له سهر کورده
 هيمه له روزنامه و ملاو کراوه کاسي
 جيهان دا که بياوه دسي هلميميزي .
 پانان گامه دهنگر و يان هيمه پريانه
 پيش و گامه بايانه پيش ؟
 ۲- له لايکي تر يشوه وا دهر دهکوي

که نو سهراني سردهسي نوې شهوهي که
 بلاو کراوهيدگ شيدنهولووزيگي نامه يتي
 نې هسي و ديموکراتيک بي له دژا -
 بهني دهنگل پکنر دا دهمين . بويه
 که خوینهرهگان دنليا دهکن که لسه
 هيح شيدنهولووزيگي نامه يتي دبلاغ
 ناکهن بوي شهوه که ديموکرات بوسي
 روزنامه هک قبول نکريت .
 بۇ کا ک ح . کورده شم برسيارانه-
 ش هانهوه کوري :

۱- گامه ديتن و نوسراوه کوته برسنانميه
 به يان پيشکوه و نڅوازانميه ؟
 ۲- گامه بمر له گامه دالې دا کوته .
 برسنانميه يان نيمه ؟
 ۳- گامه تبليغات کوته برسنانميه
 يان درونگي و کومان ملاو کردهوهي ميه
 يان نيمه ؟

به لاي شهوه نيوهورک و بۇ چوسي
 و ناراو نو سراوه کاسي سردهسي نوې
 ولاسي کا ک ح . کورده يان داوهتهوه .
 ولاسي هسوي شهو برسارانه دهکريته
 وه بۇ سهر برسارانه دهسي نو سهران له
 سهر منمکاسي يان کراو . شهواهي
 که لوزنامه ي سردهسي نوې دا رسک
 دهدهيهوه . دياره به بۇ چوسي شيمه
 پيشکوه و نڅوازانميه له ريبساري
 خرمتم به جولاوهوي گيلي کورده دان
 دياره دهسي نو سهراني هر روزنامه ميه
 وک ماني شهوهي هيح که کام و تسارو
 نو سراوهي بي ياش بي بلاو بکانهوه
 کا ک ح . کورده له منمکهدا روون
 نه شونده ميمعلې " شيدنهولووزيه "
 بيمه نمان کونه که بي شيدنهولووزي
 نامه يتي برسارانه ناکهن . شهوه
 له گهل نهوني شيدنهولووزي هره يي زوره
 برسارانه بۇ شيدنهولووزي نامه يتي
 برسارانه يان سهر بهو شيدنهولووزيه
 دهکيمي . سردهسي نوې له سهر وتاري
 پيگم ژماره دا رتمارو هلوپستي خوې
 روون کردهتهوه ، بۇ جي بۇ نوسهري
 برتر بونه جياکي برسار معلوم نيمه .
 ننکەر کا ک ح . کورده به پنجهوا سهي
 سهر وتارهوه رتماره هک شيني هانيمته
 بمر چاو ، دهساوه له سهر شهوه برسار-
 مان لي بکا . به لام له گهل شهوش زور
 سياسي دهکن شيوا دارين هر وک
 خوې نو سوبه يتي : " سردهسي نوې "

" سنکهر يگي ديموکراتيکي راسته -
 قميني کورده بي . بۇ پيش خستسي
 خباني نکري له نغو کوردهگان دا . "
برادره يک له شينگلستانهوه دعوسي :
 - سردهسي نوې م دي . هسوادارم سهر-
 دهديگي نوې بي . دهههري بريك بسه
 پاريز يم . چيمد ژماره يگي تر بخو -
 بيمهوه دوايه سعبارت به نيهوروگسي
 سدويم . به لام دهرمان براهسي بيري
 دهبي باش بيمت . شيسان شهوشه دهلمم
 ننکەر هسواکاسي سردهسي نوې شهوا
 ←

ملیت ها یا عشایر؟

نسبت به آنها بی اعتناش و حتی بی رحمی روا داشته شد. بد دولت مسئول و دادگستر نماید مردم گسوه نشین را بیدلیل فقر و دور افتادگی از مراکز ثروت به چشم خفارت نگاه کند.

اشاره دکتر بختیار باینکه "فرد ها و مسائل عشایری" را بخوسی شناسد، عطف باین واقعیت است که تخما " فردی از طایفه بختیاری میباشد. ما اکنون وارد این بحث نمی شویم که طوایف بختیاری به کدامیک از ملیتهای ساکن ایران تعلق دارند. اگر این فرد بختیاری " تاریخ بختیاری " را که نوشته یکی از سران برجسته طوایف بختیار است مطالعه کرده باشد، لاف در مورد تخن او، ما را از حرکتی بی نتیجه میسازد. اما جان کلام در جایی دیگر است: رقصی که در مورد نسبت جمعیت "عشایر" به کل جمعیت ایران بدست میدهد، به قدر کافی گویا، و برای تفهیم و توضیح مفهومی واقعی گویا، اهمیت کلیدی دارد و به خوبی روشن میسازد که او نفعاً از بنگار برکن اصطلاح ملت، یا حتی قوم اما دارد، بجای این اصطلاحات که از نظر جامعه شناسی هر یک دارای معنی و وزن خاص میباشد. اصطلاح عشایر را بکار میگیرد [اینک به این معنی ایرانی تمدن دارد که مسئله ملیت های ساکن ایران را به گساری نپاده و بجای آن اصطلاح منسوخ عشایر را پیشنهاد، از هر جهت درخور توجه است:

اشاره دکتر بختیار در حال حاضر، خبر سازمانی از اپورسون سلطنت طلب ایران است، که نام " میهنست مقاومت ملی ایران " را بر خود " میهنست " و چندین ادعا میکند که دولت راه و رسم دکتر مصدق میباشد. در این نوشته قصد ما آن نیست که این ادعا ها را به محک برنیم. ما در ماره ای مهابت اسن جرمان به داوری بنشینیم. هدف ما صرفاً بررسی موضع گیری این سازمان در این باره، با موضع گیری بسیاری از سازمانهای اپورسون سلطنت طلب و ملی نما شیانت نام و تمام دارد.

دکتر شاپور بختیار در پیامی که بدولت خودش بنفاسبت " فتنه خمینی " سلطنت ایران فرستاده و در روزنامه پیام ایران ارکان نهضت مقاومت ملی ایران چاپ شده است چنین میگوید:

برخورد ما با سازمانها و احزاب سیاسی، در هر یک از کشورهایی ایران و ترکیه و عراق و سوریه، و موضع گیری های سیاسی آنها، از درجه خاصی صورت میگیرد. نظریه ما دفاع از آسالم ملت کرد میسر است و منافع کردهای ساکن هر یک از این کشورها ما لایحی میسازد.

کفنی است که این نظریه، صحیح وجه با منافع حفظی و واقعی ملت فارس و ترک و عرب در نیامده، و افزون بر آن در راستای استقرار دموکراسی واقعی در هر یک از این کشورها است.

از همین زاویه است که در اسن گذنار، قسمتی از پیام دوکتور شاپور بختیار آخرین نخست وزیر محمد رضا شاه را مورد بررسی قرار میدهم:

دکتر شاپور بختیار در حال حاضر، خبر سازمانی از اپورسون سلطنت طلب ایران است، که نام " میهنست مقاومت ملی ایران " را بر خود " میهنست " و چندین ادعا میکند که دولت راه و رسم دکتر مصدق میباشد. در این نوشته قصد ما آن نیست که این ادعا ها را به محک برنیم. ما در ماره ای مهابت اسن جرمان به داوری بنشینیم. هدف ما صرفاً بررسی موضع گیری این سازمان در این باره، با موضع گیری بسیاری از سازمانهای اپورسون سلطنت طلب و ملی نما شیانت نام و تمام دارد.

" عشایر ایران و ستم هاشمی که بآن داشته و میشود نباید از نظر دور ماند، من تخما در موضعی قرار دارم که درد آنها و مسائل دشواری را بخوسی میفاسم، نزدیک بسک چهارم مردم ایران را عشایر تشکیل میدهند و سالیان فراز با بسک سری و عدم تریک احتیاجات زندگی شان،

بازهم جنایتی دیگر

داد که با تحلیلی که در این پیام از درگیری های حزب دموکرات کومله شده است، موافقت کامل و اصولی دارد. در این پیام ریشه های بروز اختلافات نامنتهی به درگیری های خونین و مسلحانه شده است. با دقت علمی تشریح گردیده است. ونیز آشکارا طریق غلبه بر این بحران نشان داده شده است. مبارزه عملی چند ماه گذشته اما بارشاید استقبال کردیم، خاصه و برای اینکه توهم جانبداری را باین باز آن طرف درگیری برای کسی پیش نیاید تعداد از بی تمیزتر در این زمینه خود داری کردیم. خاصه که رهبری هردو سازمان بکرات و در هر فرصت باین حقیقت اعتراف کرده اند، که ادامه این درگیری ها فقط و فقط به نفع دشمن میفکد و سه دل، یعنی جمهوری اسلامی ایران است نمونه این اعترافات صحابه آقای عمر ابلیخانی زاده عضو کمیته مرکزی کومله باروزنامه لوموند بود که خلاصه آنرا ما در شماره گذشته از نظر خوانندگان گذرا ندیم. درست در روزهای گذشته که شماره " سرده می نوی " به زیر چاپ میرفت، اعلامیه مورخ ۸۶/۶/۳۰ دفتر نمایندگی سازمان حزب کمونیست ایران کومله (خارج از کشور بدست ما رسید.

این اعلامیه خبر از درگیری خونین دیگری بین پیشمرگان حزب دموکرات کردستان ایران و کومله می دهد، که در روستای قلقلرود داده است. لحن اعلامیه چنان است که کومله گویا از یک " پهر روزی " چشم گیر خبر می دهد! ما نا تاریخ نوشتن این سطور از روایت حزب دموکرات کردستان ایران درباره این درگیری خبر نداریم. و نمیدانیم که آن حزب چگونه این درگیری را با چه بیانی به اطلاع معسوم رسانده است. اهمیت مسئله جدی است. کما منظر دریافت اعلامیه حزب دموکرات نمی توانیم باشیم " زیرا براسنی این جنایت هولناکی است که متن اعلامیه کومله گویا با بعد آنست. اعلامیه کومله خبر از تلفات سنگین نیروهای حزب دموکرات می دهد که از جمله جنازه هفت نفر آنان در میدان لبرد بجای مانده است.

مادر شماره نخستین " سرده می نوی " نوشتیم که در صفحات این روزنامه جایی برای طرح اختلافات سازمانها و احزاب کردی نیست. مندرجات پنج شماره منتشر شده نشان میدهد که ما باین تمهید پای بند بوده ایم و با وسواس آنرا رعایت کرده ایم. مزید بر این ما بر آن بودیم، و هم چنین بر سر آنیم که درباره جهت گیری ها احزاب و سازمانهای سیاسی کردی، مادام که با منافع عمومی جنبش ملی انقلابی کردستان در تعارض نباشد، موضع گیری نکنیم. اما با صراحت باید آوری کردیم که هرگاه پای منافع عمومی و اصول جنبش به میان آید با قاطعیت از این منافع و از این اصول دفاع می کنیم، و در این زمینه با قاطعیت هر چه مستلزم انحرافات را از هر جانب و به هر شکل بروز کند بر ملا افشا می کنیم.

این نکته بدیهی است که وحدت صفوف مبارزاتی جنبش ملی انقلابی کردستان در هر یک از بخشهای آن در شرایط فعلی مسئله محوری جنبش در مجموع آنست. وحدت صفوف مبارزاتی جنبش در عین حال برترین سلاح در مقابل و مواجه با اشتغالگران و در هم شکستن آنها. جیت نظامی و سیاسی و فرهنگی آنانست آیا مبارزاتی اثبات این مراتب وجود دارد؟ بنظر ما موضوع بقدری روشن و آشکار است، و علاوه تجربیات عملی در طول دهها سال آنقدر فراوان و بیشمار است، که فقط افراد مغرضها بی اطلاع می توانند مدعی خلاف آن باشند. دشمنان جنبش ملی انقلابی کردستان در طول تاریخ فقط با اسلحه ایجاد نفاق توانسته اند جنبش را به ناکامی بکشاند و هزاران خون هزاران هزار فرزند دلاور کردستان را به بدر بدهند.

موضوعی که در این زمینه بخصوص در دو سال اخیر بسیار مایه نگرانی علاقمندان واقعی جنبش ملی انقلابی گردید، درگیری های مسلحانه بین حزب دموکرات کردستان ایران و کومله بود. هیات تحریریه " سرده می نوی " با انتشار متن کامل پیام مگر بنفاسبت چهلمین سال تاسیس حزب دموکرات کردستان ایران، نشان

باز هم...

و نیز خبر از کشته شدن و نگرانی‌ها پیرامون کومله را می‌دهد. اگر تعداد تلفات را - در حدود همین رقم‌های داده شده محدود کنیم حداقل نوزده نفر بیشتر که کسود بهلاکت رسیده‌اند. و این در شرایطی است که حتی بقوای همان اعلامیه "گردشگاه ایران به یک سرزمین کاملاً میلیتاریزه تبدیل شده است" - اعلامیه کومله علت درگیری را خودداری رهبری حزب دموکرات کردستان از پذیرفتن آتش بس فوری و بدون قید و شرط کومله جهت شروع به مذاکره و رسیدن به صلح دموکراتیک در کردستان می‌داند. برای ما فرایس زابطه این سؤال مطرح می‌گردد که اگر رهبری هر دو سازمان در ادعاهایشان نسبت به دفاع از آرمانهای ملت کرد صادق می باشند، چگونه قابل تصورات که از طرف گیری مسلحانه و برادر کشی بیشتر که های دوسازمان جلو گیری نمی کنند؟ اگر این مسئله حقیقت دارد، که این درگیریها بشر جنش ملی انقلابی کردستان و فقط به سود دشمنان این جنش است، در این صورت جلوگیری از این درگیریها به وظیفه درجه اول رهبری هر دو سازمان تبدیل می گردد، و باید باتمام قوا و از هر طریق از بروز این فیلد درگیری بپا جلوگیری بعمل آورد. واقعیت اینست که رهبری هر دو سازمان فقط منابع گروهی خود را در درجه اول اهمیت قرار می دهند، و هر یک بگونه در پندار الفاظ و عبارات میان تپی و جمله پرده‌ای از مواجبه اصولی با مسئله پرهیز می کنند. کومله پذیرفتن آتش بس بی قید و شرط را از سوی رهبری حزب دموکرات شرط اصلی خاتمه دادن باین درگیریها قسرا داده است! گوشه که جنگ بین دوسازمان امری عادی و پیش پا افتاده است! و رهبری حزب دموکرات نیز مذاکره با کومله را مشروط بر این کرده است که این سازمان بپذیرد که حزب دموکرات کردستان ایران سازمان انقلابی است. معنی این شرط چیست؟ در عمل این شرط با معنی است که اولاً: کشتن یا بمکشتن دادن بیشتر که گردامری مادی و بی تفاوتی است که هر روز و هر ساعت می تواند تکرار گردد! تا آنجا که وحدت بخشهای گوناگون نیروهای جنش ملی انقلابی کردستان نه تنها اهمیت درجه اول ندارد بلکه مسئله است که به سهولت می تواند ناپدید انکانه شود یا بدست فراسوتسی برده شود. ۱۰

خبر از آفتابان رهبران کومله و دموکرات کشتن و به کشتن دادن بیشتر که انقلابی

از هر دو طرف حمایت است، حمایتی هوشمندانه که به پیوجوه نمی توان از سر آن گذشت. خبر از آفتابان رهبران کومله و دموکرات وحدت صفوف مبارزاتی جنش ملی انقلابی کردستان فر شرایط کومله می باشد مسئله محوری جنش، بلکه یک مسئله حیات و مصامت است. معنی این عبارات چیست؟ بفرمان ساده معنی این عبارات اینست که امر وحدت صفوف مبارزاتی جنش بر هر صلاحی دیگر اعم از مسائل گروهی و یا باسلاطین و تئولوژیک و غیره تقدم دارد و همه این ملاحظاتی را از فراموشی باید تحت الشعاع قرار دهد.

بنا بر این ملاحظاتی جنش وحدت صفوف مبارزاتی جنش ملی انقلابی کردستان. وظیفه هر چه بر سر آسایش رهبری هر دو سازمان است. هیچ مصامت تلاش برای بر طرف ساختن موانع و مشکلاتی که سر راه تحقق وحدت قرار دارد. مانده کسود نفع این وظیفه درجه اول اساسی است. می بینیم که بپهلوی مصالحتی جنش است. معنی این اصطلاحات در شرایط ایران مسئله مبارزاتی مسلح جمهوری اسلامی در نظر می گیریم برای اینکه بدون تاخیر و کندی در تصمیمات و اقدامات هر دو سازمان را قتل از اس درگیری، سلاح قرار می دهیم.

آخرین بولتن خبری حزب دموکرات کردستان ایران که در اختیار ما است شماره شماره ۱۷۵ می باشد. به حکایت گزافه رشات خبری مندرج در این خبر نامه درونی درگیریهای مختلف جمعا ۱۲۲ نفر از افراد دشمن توسط بیشترگان دلیر و جان برکف حزب دموکرات به هلاکت رسیده اند و نیز در همین درگیریها ۱۷ نفر از افراد دشمن با اسارت بیشترگان درآمده اند. تلفات بیشترگان خسارتی این درگیریها فقط دویست شهید بوده است. در این ارقام تعداد زخمی های دشمن به حساب نیامده اند و نیز تعداد کشته های احتمالی به محاسبه نیامده اند.

و نیز بر طبق آخرین بولتن خبری کومله که در اختیار ما است، یعنی اعلامیه شماره ۱۲۶ بیشترگان این سازمان موفق شده اند سی و چهار تن از افراد دشمن را کشته یا زخمی سازند بدون اینکه به خود بیشترگان آسیبی رسیده باشد.

کمی در این ارقام دقیق شویو آنگاه این ارقام با ارقام مندرجه را اعلامیه کومله را جمع به درگیری اخیر مقایسه کنیم به حکایت اعلامیه کومله هفده نفر از بیشترگان حزب دموکرات در درگیری با کومله به شهادت رسیده و دویست نیز اسیر شده اند. هم چنین دویست بیشتر که کومله نیز -

نیز شهید شده اند. یعنی در واقع حزب دموکرات قادر بوده است با ششصد و سی و دوازده نفر از بیشترگان دلیرش دوهزار

ر چهارصد نفر از افراد دشمن را از صحنه نبرد خارج کند. هم چنین کومله نیز حداقل می توانسته است با همان تلفات دویست هشتاد نفر از نیروهای دشمن را از صحنه خارج سازد.

آیا ادامه این درگیریها در خدمت منافع های اشتغالگر جمهوری اسلامی نیست؟ و آیا خدمت به نیروهای اشتغالگر جمهوری اسلامی خیمت به اهداف و آرمانهای سیاسی جنش ملی انقلابی کردستان نیست؟

چگونه ممکن است بیشترگان حزب دموکرات متحمل چنان تلفات سنگینی شوند این بیشترگانی کمتر مقابل کشتن حد اقل ۱۲ نفر و اسارت گرفتن ۱۷ نفر از رهبران و های جمهوری اسلامی، فقط دویست شهید داده اند چگونه به یکباره نفع واقع میشوند؟ تردیدی نیست که آنان در کمین افتاده اند. اما کمین گذاشتن برای نیروهای خودی با ادعاهای نفی درگیری مسلحانه همین بخشهای مختلف جنش می تواند سازگار باشد؟ مسلما خبر اعلامیه کومله مدعی است که حزب دموکرات پس از تلافی چند ماهه موفق شده است نیروی را برای اعزام به نواحی جنوبی کردستان بسنجد کند. آیا استقرار این واحدها در کسود، ستان جنوبی به نفع مصالح جنش ملی است. انقلابی کردستان است؟ آیا در کردستان جنوبی باید فقط نیروهای جمهوری اسلامی می حضور داشته باشند؟ چگونه می توان نتایج فاجعه آمیز این چنین طرز تلقی از مسائل را مانده گرفت؟

ما به صراحت یادآوری می کنیم که کشتن یا بمکشتن دادن بیشتر که کرد در جنگهای برادر کشی جنایتی است عظیم و هولناک. قاتلان و مسائران این جنایات از هر طرف محکومند. مانده مراحت اعلام می کنیم که مانده گرفتن اولویت وحدت صفوف مبارزاتی جنش در شرایط کنونی اشتباهی است تاریخی که بپهلوی بیخود خیمت می زند.

ما از همه سازمانها و احزاب سیاسی کردستان بجز بخشهای مختلف آن، اعم از نوکمه و عراق و ایران می خواهیم که نسبت به این فحاشی بی تفاوت نباشند. این سازمانها و احزاب باید بدون درنگ برای قطع این درگیریها دستبندکار شوند. در این میان نقش کمیته نشینمانی در کردستان عراق می تواند ارضه چشمگیر تر باشد. در صورتیکه رهبری حزب دموکرات کردستان ایران و ما کومله حاضر نشوند برای قطع فوری این جنگهای برادر کشی اقدامات مجدانه عملی و سیاسی معمول دارند، باید جدا مورد تحریم قرار گیرند و هر گونه روابط با آنها به حالت تعلیق درآید. بیشتر که کرد فرد جان بازی است که فقط و فقط بخاطر امر برحق ملت کرد یعنی رهائی از جنگال اشتغالگران اسلحه بدوش گرفته است. کشتن یا به کشتن دادن این بیشتر که در جنگ برادر کشی

جز جنایت معنی دیگری ندارد. سزای جنایت کار نیز معلوم است.

ما همه عناصر دلسوز کرد را که در سازمانها و احزاب سیاسی عضویت ندارند نیز به دآوری میخوانیم و تقاضای می کنیم که به هر وسیله ممکن مسزاری و نفع خود را از ادامه این جنگهای برادر کشی اظهار اعلام کنند، یا شد که این تاربانها را رهبری دوسازمان درگیریها به صوت آوردند.

محکومیت امریکا در دادگاه لاهه

در تعقیب شکایت که دولت نیکاراگوا علیه ایالات متحده امریکا در سال ۱۹۸۲ دادگاه بین المللی لاهه تقدیم داشته بود. این دادگاه رهن خود را به محکومیت ایالات متحده امریکا شناسایی در تاریخ ۲۲ ژوئن صادر و اعلام کرد. قضات دیوان بین المللی لاهه با اکثریت قاطع در مناقشه ای که بین حکومت نیکاراگوا و ایالات متحده امریکا شمالی در گرفته بود حق را به جانب نیکاراگوا دادند. دادگاه در رأی خود یادآوری کرده است: " ایالات متحده امریکا شمالی تکالیف خود را که حقوق بین المللی بر عهده اش گذاشته است نقض کرده و مخصوصا با تعلیم دادن و مسلح ساختن و تجهیز کردن و از لحاظ مالی تأمین کردن، و آذوقه به شاندن فلبس و کلاه که علیه دولت سانیدیت می جنگند این تعهدات را بر سر پا گذاشته است. محکومیت دادگاه بین المللی با لایحه شامل حلالی میشود که در سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۵ به سرزمین نیکاراگوا صورت گرفته و هم چنین مین کزاری در آبهای ساحلی نیکاراگوا در خاک نیکاراگوا. لغات دادگاه هم چنین ایالات متحده امریکا شمالی را به نقض مفسرات و تعهدات ناشی از قرار داد دوستی و تجارت و کشتیرانی منعقد با نیکاراگوا در سال ۱۹۸۵ محکوم کرده اند. در این مورد قضات دادگاه رأی محاصره کامل تجاری با نیکاراگوا تکیه کرده اند.

دادگاه ایالات متحده را محکوم کرده است که باید تمام خسارات وارده به دولت نیکاراگوا را از نامت نفسش و تعهدات و تکالیف بین المللی بپردازد. میزان و کیفیت پرداخت خسارات دادگاه بعدا تعیین خواهد کرد.

دانیل شورنگا رئیس دولت نیکاراگوا اعلام داشت که با اعلام این رأی ایالات متحده امریکا شمالی در وضعیت دولتی که بر ضد قانون و مقررات بین المللی است قرار گرفته و مادام که خود را با مفاد حکم دادگاه منطبق نسازد ایس حالت ادامه خواهد داشت.

ملیت‌ها یا عشایر؟

چنین است، بهتر است این مدعیان بگویند که از نظر اجتماعی اصطلاح مشهوره معروف کدام بلد از ادوار تحولات اجتماعی است؟ و آنکه روشن کنند که اجتماع کمونی ایران در کدام مرحله از تکامل تاریخی قرار دارد؟ چگونه نادرست است اگر در ماره‌ی تمام ایران حکم واحدی در این ماره صادر گردد؟ نویسندگان بسیاری از این سازمان، چه در قیام ایران، و چه در سایر تشریفات وابسته به سختت مقاومت ملی ایران، بارها نوشته‌اند و هر روز می‌نویسند، که یکی از معانی کمروه رژیم جمهوری اسلامی و حکومت خمینی این است که ایران در مسیر ترقی اجتماعی و اقتصادی را به تهاورا کشانده است. اگر گفته دیگر بختیار درست است که یک پنجم جمعیت ایران "کوه نشین" و در مرحله زندگی عشایری میماند، گفتگوار کدام ترقی اجتماعی و اقتصادی میتواند در میان باشد؟ این نویسندگان و هم نظاران آنها در سایر مطبوعات که در طیف سلطنت طلبان قرار دارند، یادآور میشوند که در اثر اصلاحات ارضی سالهای

۲۰ تا ۴۲ نفودالمسم به کلی از ایران رسته کن گردید، و کشاورزان مالک زمین و وسائل تولید شدند. اکثر چنین است چگونه پس از بیست سال که از پایان مرحله سوم اصلاحات ارضی می‌گذرد، هنوز که هنوز است یک پنجم جمعیت ایران در حالت عشایری، یعنی مرحله‌ای که از لحاظ اجتماعی مقدم بر دوران نفودالی است، بسر میبرد؟ براسنی معنی زندگی عشایری چیست؟ از کل جمعیت ایران برابر آمارها رسمی مورد قبول خودشان، چشعداد باصور کشاورزی میبردارند و از این میان چند درصد بدانداری اشتغال دارند که لایحه زندگی کوه نشینی است؟

بیمکان وقتی دکتر بختیار و بهر-وا نش از عشایر زندگی عشایری سخن میماند آوردند، آنکونه که نقل کردیم به این قبیل تناقضات، که لا محاله دامنگیرشان خواهد شد، نمی‌اندیشند. واقعیت این است که مرحله زندگی عشایری و ربربنای آن بمعنسی مطلق در جاسه شناسی، در ایران امروز دیگر وجود خارجی ندارد. اما پیوندهای خوشاوندی قبیله‌ای و عشی دیرپای آن، هنوز در برخی از سرزمین های تابع ایران از قبیل بلوچستان و بخشی از کردستان و مناطق مستی

و بهر اراحدی و تیره رحیات ضووه ادامه میدهند. ولی چون از نظر اقتصادی بدان سان که گفته شد باباهای اقتصادی آن دورانها چه از نظر وسائل تولید و چه از لحاظ روابط تولیدی در هم ریخته است، لاجرم سمن و روابط اجتماعی عشایری و فرهنگ خاص آن دستخوش تزلزلرل جدی گردیده است. بیمکان صحیح محقق حدی علوم اجتماعی، و هم نظریسه پرداز سیاسی، در برسی تروابط مستخض کمونی ایران نمی‌تواند روی این قبیل عوامل، بعنوان عامل تعیین کننده در رویدادهای اجتماعی و یا دگرگونیهای احتمالی سیاسی محاسه کند.

چند نعمت که دکتر بختیار و ستاوران او با این حقیقت کاملاً بیگانه باشند، کبر کار در جاسی دیگری است. مطلب همان است که در بطور بالا بیان اشاره کردیم. ایمان مالما" و عاصدا" منکر این حقیقت اند که ایران کشوری است، کثیرالمله و نیز منکر این واقعات اند که ملتیهایی غیر فارسی-سالها است کم و بیش شایع به هوسیت مناسیر ملی خود بوده، و در راه احقاق حق خود یعنی برسر مسالمت شناختن، حق تعیین سرنوشت گامها

سی استوار و جدی برداشته‌اند. چه دیگر بختیار و هم نظاران از مبارزه فیرمانانه ملت کرد در کردستان ایران گفتگوشی میان نمی‌آورند؟ و چرا اصولاً لفظ کرد را حتی لامکا از نوشته‌هایشان حذف کرده‌اند؟ مباحش روشن است و بکار برده اصطلاح مجاملت‌العارف در حق آنان محترمانه ترین ارزیابی می‌باشد و بدینحال همین امر است که شیوه برخوردتان به مسائل کردستان، نیز دست بدامن شدن به نوعی توطئه سکوت گردیده است اما از آنجا که میدانند مادام‌العمر نمی‌توانند مانند کنگل سرشان را در برف فرو کنند، و نیز آگاهند که عمری توطئه، سکوت نمی‌تواند ابدی باشد، و ماجرای پر آوازه مقاومت فیرمانانه مردم

کردستان از چهاردهموی مرزهای ایران فراتر رفته، و در همه اقصای عالم طمین انداز گردیده است، لاجرم چاره منحصرشان این است که خودرا در بنایه اصطلاحات از قبیل "عشایر" پنهان کنند، تا به خیال خود راه گریزی پیدا کرده و از رویو سخن سا حقایقی که از آفتاب روشن تروانسد بگریزند و با اظهار دلسوزی، خود را "مخوار" عشایر" نشان دهند! و قدسی فراتر نهاده و از اینگونه "مردم کوه نشین" را "ملل فقیر و دور افتادگی از مراکز ثروت به چشم

مقارن نگاه می‌کنند" اظهار تاسف میکنند. واقعیت این است که زمامداران ایران و کرداندگان چرخهای حکومتی در دوران محمد رضا شاه، هر چند از بکار برده نام کرد امایشی نداشتند، اما با تمام قوا هرگونه تامل و تطاهری را در زمینه جنبش رهاشس. بخش ملی کرد، در داخل مرزهای ایران سرکوب میکردند. آنان بوسطه ابزادی شناخته شد نشان چند سیاسی روزنامه "کوردستان" را بران کردی منتشر ساختند و "سروران" بیان ایرانیت را وا داشتند که در روزنامه "خالک و خون" گروه خالک برآه نمایند. رند و از برادران آنسوی مرز یاد کنند ولی سرانجام دیدیم که چه برسر روز برامران آنسوی مرز آوردند.

اما دکتر بختیار در میام خود حتی بلکللمه درباره جنبش مقاومت خونین و فیرمانانه ملت کرد در کردستان ایران بریان نیاورده است، و لیسس در همان حال با آن فعل تصدیقات، یعنی نشان اصطلاح عشایر بجای ملیت ها نیت واقعی خود را میو- شاند.

آموزگار زمانه، چه بخرد آموزگاری است و چه در سپاس فراموش نشینی داده و میدهند: نیمان گزاران جمهوری ترکیه که از شصت سال پیش تا کنون هر کار امحال ملیت کرد میباشند، و هنوز هم با تمام قوا در این راه میگو- تند، و تخمین اقداسی که گردنسد حدت نام کرد از قاموس لغات رسمی ترکیه بود ایران کردها را "توکهای کوهستانی" خواندند و می‌خوانند. آیا غموت اینکیر نیست که اکنون دگتسر شایور بختیار پس از شصت سال یا در جای پای آنان میبندد اصطلاح "مردم کوه نشین" را جای گرین ملیت های غیر فارسی از جمله کرد و بلوچ و ترکمن میسازد!

براسنی چه شباهت چشمگیری بین زمامداران این دو کشور وجود دارد؟ کمال اتاتورک و رضا شاه دیروز، و امروز گمان اورن و افراد از قبیل تاپور بختیار و دیمکران، مگر نه ایست که گمان اورن ها خود را مقهر کمالسم میمانند و شایور بختیار و هنگاماتش مقهر تمام عمار تاسیونا- لسم فارس؟

گفتم که در شرایط امروز اجتماعی ایران هیچ نظریه پرداز سیاسی نمی تواند روی چیزی بنام عموی عشایری تکیه کند. انجمن خواب و خیالسی سان خشت زدن بر روی آب، حاصلسی جز خسران خواهد داشت. دارودسته دکتر بختیار بدتها مست چنان خواب و خیال بودند و روی عموی نشان عشاقش چه حسابا که نمی‌گردند!

اما دیدیم که جمهوری اسلامی فقط در یک ششانه روز با فرمانش مستی پاسدار و یک هلکی کوپتر، چه بروزگار "عموی عشایر عشاقش" آورد و لیسس چمن میماند که خنرات مسوزار خواب خرگوشی بدار نشده‌اند. جنبش مقاومت کردستان، که پس از هفت سال نمود بی امان، همچنان بر پای مانده و بزرگترین نهادهای نیروهای جمهوری اسلامی ام از ارتش و سپاه پاسداران و مسیح و تیره، را بارها و بارها در دم شکسته است، عثمان فلان قبیله و عشوه نیست، ایس جنبش مقهر مقاومت ملتی است که بکاربر نکند برای احقاق حقوق نمب شده و پایمال شده اش به پاخوانسی است. این قبیل مردان سیاسی

اگر آن اندازه بصیرت ندارند، که خود با تکیه بر واقعات، رویدادها را بدروستی ارزیابی کنند، خوست به سخنان دشمنان سوگند خورده جنبش مقاومت کردستان، یعنی سران رژیم جمهوری اسلامی کوش فرا دهند: هاشمی رفسنجانی رشس مجلس شورای اسلامی و نماینده خمینی در شورای عالی دفاع، بارها و بارها گفته است که جنبه جنگ کردستان برای استوار کردن بنیان رژیم جمهوری اسلامی، اهمیت بیش از جنبه جنگ با عراق دارد. معنی این سخنان چیست؟ هاشمی رفسنجانی با این بیان حقیقتی را ناگزیر بر رسه نیا آورد که امثال دکتر بختیار حتی از اندیشیدن آن ادا دارند، هاشمی رفسنجانی به زمان سیزدانی اقرار به نیرومندی، جنبش مقاومت کردستان، و استواری بنیان ایس جنبش میکند، ولی دکتر بختیار سه نپا از جنایات جمهوری اسلامی در کردستان کمترین سخنی بر زبان نمی‌آورد، بلکه با توسل باصطلاحا- تی از قبیل "عشایر و کوه نشین"

می‌خواهد، این جنبش نیرومندی و رشدهار را نادیده بگیرد و از آن بدتر آنکه آنرا به سطح عمیان ناشی از نارشایستی عشایر تقلل دهد. واقعیت این است که آفتاب را نمی‌توان بسا کل نمود، و لاجرم این قبیل سیاستمداران با چنان ترواشات ذهنی‌شان، به همگان نشان میدهند که در عالم رویا و احلام خوش فسرو رفته و از دنیای روشن واقعات مکتلی بیگانه‌اند.

سیاستمدارانی که تجربه ملموس ناکام مانع تلاشهایی جنایتکارانه زمامداران ترکیه را فراموش کرده و تازه پس از شصت سال امروز بکسر

یادی از یک واقعه تاریخی و درس‌هایی از تاریخ

دربار امام دوم فرزند ارجمند ایران
مرد من آمده اظهار می‌کنم در پیگه -
اولی انجمنی تشکیل خواهد شد و از
عقدنمان و ایرانمان و آرامه و کرد ها
و ارومیانان هر یک ناطق بزبان سلسی
خود نطق می‌کند برای همه ر دی
با ایرانیان و تلغوت نمودن مشروطیت
ایران. از طرف عموم فارسی زبانان هم
شما باید نطق کنید می‌پذیرم. روز -
مربور از جان رانده که مرکز آنست
حرکت کرده با برق ماه و ستاره عثمانی
و سیر و شورش خوردن با جماع روانی که
اولی شده در عمارت تانترتیه باشی
جمع شده، انجمن در تخت ریاست پرنس
صالح الدین پسر محمود پاشا منعقد
میگردد. خلاصه در مجلس **میستخ**
جمعی از تجار و اعیان و کسبه ایرانی
مطمین و مهاجر و جمعی از عثمانیان
ارامنه جمع شده، نخست پرنس
صالح الدین ناطق مطلق جمعی جمع را
افتتاح نموده، تمجید زیاد از ایرانیان
و علمای آزادیخواه کرده حسن عقابیت
کار آزادی ایران را از رسم قلب از -
خداوند درخواست مینماید، بمسئداز
آن از طرف عموم ارامنه ریش آنپسا
مقدمان، بزبان ارمینی نطق مقلسی
می‌نماید، راجعه نزدیکات ایران و
مشروطیت این مملکت و اظهار اتحاد
ارامنه با ایرانیان و تاریخ ورود ارامنه
در زمان شاه عباس شوی بابران، و
وده می‌دهد که ارامنه ترکسال
صمیمیت آزادی ایران را خواستگاری
و از هرگونه عدا کار در این راه دروغ
نمیدارند. **بعاد** این از طرف **عموم**
کرد زبانان یکی از رؤسای **آنپسا**
نطق بر همدردی اکراد ایران و خارج
یا مردم نیرو آزادیخواهان نموده، **اظهار**
اتحاد با ایرانیان و مساعدت با آزادی
آنها می‌کند. زبان پس نوبت نگار -
نده میرسد شرح مفصلی بمان می‌کند
که خلاصه اش اینست
بعاد آن از طرف مردم آزادیخواهان
محمد سلما می‌که جوان غیرتمندار
نخست آزادیخواهان آن سامان است -
بزبان ترکی آزادیخواهان نطق فرمائی
نموده، در ضمن از سید جمال الدین اند -
آبادی، میرزا آقاخان کرمانی و اشخا
می‌که در دوره ناصرالدین شاه در راه -
برهم زدن این اسب اعتماد فداکاری کرده
اند و از حوادث اخیر ایران و از غیرتمندی
مردم آزادیخواهان، از حرکات ناشایست
در بارمان تهران و بلاخره ذکر جمیل از
حاج میرزا آبراهیم نیریزی، سید
جمال و امثال سفهانی، ملکه المتکلمین
سفهانی و میرزا جهانگیرخان مور -

خواهی، بصورت جدید های اختصای
اعتراضی و انقلابی، پایه های کاخ
استبداد را در هر دو کشور ملرزه در آورده
بود و اطمینی است مسلم. اما نکته
در خور توجه اینست که پیشروان این
جنبش ها در هر دو کشور بخوبی در بافته
بودند که بنیان گزارای حکومت مشروطه
یعنی حکومت مردم بر مردم، معنی و
مفهوم دیگری ندارد جز اینکه مسلسل
ساکن این کشورها بواقع حشمت و
شخصیت ملی شان را اجرا کنند
و **مسئله** آن را در تمام شئون حساسات
اجتماعی و سیاسی و فرهنگی بنماباش
نگارند. در واقع در معالکی مانند ایران
و عثمانی امروز که هر دو مسکن مسلسل
منوعی بودند، حکومت مشروطه معنی
دیگری جز مشارکت عموم مردم و بناسر
این نمایندگان همه ملیت ها در حکومت
نمی‌توانست داشت. این درک عمیق که
محمول تجارب عمیق آزادیخواهان در -
این دو کشور بود، و برگرای
فران دو کشور بوده، و برگرای مضمنکه
بین المللی نوبه آنست، در واقع از
اصمت و بزه‌ای برخوردار است و در همین
مقدار سیر آثار بسیار در خور توجهی
بر آن مترتب می‌باشد، بررسی تاریخ
هشتاد سال اخیر و در نظر گرفتن وضع
کونی این کشورها ایران و ترکیه
و عراق، و این حقیقت که هر سه او را
بسیار کوتاه زودگذر، صجگاه حکو -
ست های مردمی در این ممالک مستغیر
نشانده‌اند، دقیقاً نشانی از اینست که
آن در قیاس و اصول به دست فراسوسنی
سیر شده‌اند.

بنام گزاران و پیشقدمان نهضت
های مشروطه خواهی در هر دو کشور ایران
و عثمانی بررسی به نتایج مشخص زیر
رسیده بودند:

- ۱ - استقرار مشروطیت فقط با مشارکت عموم مردم و همت و با همکاری جمعی آنان مترتب و لاغیر
- ۲ - استقرار مشروطیت در کشورهای ایران و عثمانی که امروز ترکیه و عراق و سوریه) از جمله جایگزین آن شده‌اند جز با رسمیت شناختن و احترام شمرن شخصیت ملی ملل ساکن این کشورها امکان پذیر نیست و به همین دلیل می‌بینیم که در نتیجه همدردی نمایندگان ملل فارس و ترک و ارضی و کرد، دست‌های هم‌بگیر گذاشته و هر یک بر بیان ملی خود همدردی و هم‌فکریشان را بیان می‌دارند.
- ۳ - احترام به شخصیت ملی ملل ساکن این کشورها، مستلزم اینست که مسلسل مذکور از هر لحاظ برابر بوده و از حقوق مساوی و برخوردار باشند و توانمند آزادانه زبان و فرهنگ ملی و اختصایات تاریخی خود را نه تنها حفظ کنند بلکه آراگسترش دهند.

اما حادثه جنگ جهانی اول و تغییر نقشه کشورهای امپراطوری عثمانی و اطرش و آلمان، طغیان حاکمه فرکتی ردا. ایران و ترکیه، چنانکه دیده شد بدیهات تاریخی فون را بدست فراموشی سپردند. در ترکیه جدید که بدست انا تولک بنیان گزارای شد شوویدیسیم ترکی جایگزین اصل برادری و برابری ملل شد و رژیم کمالیسم به تنها موجودیت مشخص ملی کرد را نفی کرد بلکه بنا تمام فواکمر به ابحا فرهنگ و اختصایات ملی کردید. در ایران نیز رژیم رضاشاهی که نسخه منقل کمالیسم بود، ناسیونالیسم کاذب فارسی را با تبه تجد خواهی خود قرارداد، و با تبلیغات گسترده و همه جانبه، بنام پرورش افکار، به پیمان راهی قدم گذاشت که پیشروان و دکترین کمالیسم در ترکیه می‌پیموندند. امروز سیرار هشتاد سال ملل ساکن این کشورها بدرستی در بافته اند کسله آن سیاست ها جز بدبختی و فقر و درماندگی حاصلی ندارند و آمده‌اند، و نیز متوجه شده‌اند که استقرار دموکراسی و حکومت مردمی در این کشورها امکان پذیر نیست، مگر اینکه ملل ساکن این کشورها یعنی ترکیه، کردها، فارس ها، آذربایجانی ها، عربها، ترکمن ها، بلوچها، از حقوق مساوی برخوردار باشند، و سر پایه برابری ملی بنیان استواری برای دموکراسی در این کشورها می‌انگند. خوشبختانه پاره ای از سازمانها و احزاب افلاسی و ترقیخواه در این کشورها بدرستی متوجه حقایق شده، شناسایی حق نعم سرنوشت برای ملت کرد را اثر طی اصلی تحقق هرگونه دگرگونی اجتماعی مردمی و ترقی در این کشورها قرار داده‌اند. نمونه این شناخت واقعیهامنه راسی توان در بیانیه های "اتحادچپ" در ترکیه با در بیانیه ها و اصول اعتقادی احزاب و سازمانهای کمونیستی و کارگری در کشورهای ایران و عراق مشاهده کرد. اما برخلاف این دسته از احزاب و سازمانهای کارگری و کمونیستی، هستند سازمانها و احزابی که بنامین بریطراق مشروطه خواه و دموکرات و غیره برخود می‌سپند و در حرف مدعی بیرونی‌اقتسوس اجرای اصول دموکراسی هستند ولی در عمل تمام درسا تاریخ بدست فراموشی می‌سپارند. بعنوان نمونه در هسنان نقل قولی که از زبان دولت آبادی از نظر خوانندگان گذشت بدیم که سیدسلما می‌نماینده مشروطه خواهان آنسروز آزادیخواهان نطق خود را در میبیند بین المللی بزبان ترکی آزادیخواهان ایراد کرده است و سولف نه تنها اورا بسه "تجزیه طلب" و "متجاسر" نمیداند بلکه با کلمات و عبارات تجملی مز از او پادمی کند. شایان تذکر است که این آزادیخواه با غیرت و پرشور بعدها در

KURD LI TURKYE

ald-Tirbon a Emrîkî jî Enqerê we-şand "dezgehên resmî yên Turkiyê derewa dikin. Tekoşîna kurdan jî tekoşîna serxwebûnê kirine, bi du hêrisên "vur-kaç" -lêde û bireve-dijî hêzên emniyetê.

Eskerê turk bi hêrîşeke mezin bi navê "Hetav" jî bo "pakkirina" gund û çiyar bersîva wan hêrisan da. Ev saleke bajarê Beytşebab li jêr sîbera oprasyona "Hetav" dijî. Hêrsîbê ev bajare bi awazên bilbîla rojê hembêz dike, lê paş demekê kurd bilbil bêdeng dibin û dengê gulleyan tê. Turk jî pêşmergeyên kurd re dibêje "seperatîst". Her peyva seperatîst bi xwe armanca tevgera kurd nîşan dide, ku kurd dixwazin Kurdistanê Turkiyê jî Turkiyê cuda bikin û dewleteke azad û serbixwe ava bikin.

Di adara 1986-an de, şerên dijwar di navbera pêşmergeyên kurd û eskerên turk qewimîn, li deverên Enebolê û ev çend deng û bahsên wan şerane: li 28 î adarê ajansa Associatet Pressa Emrîkî ragehand ku "hêzên leşkerên turk, hêrîşeke mezin bire ser kurdan li başûra rojhilata Turkiyê. Pêşmergeyên kurd li dezgehên eskerî û sîvil dida dide-mê hêrîşa buharê de.

Peyamnêrê ajansa Frans Press Pî-yêr Lafrans li 20 î adarê jî Enqerê ragehand " ev hefteyeke eskerê turk dest bi oprasyoneke mezin kiriyê jî bo "pakkirina" başûrê rojhilata Turkiyê, ev jî hevîldanekê jî bo bergirtina hêrîşa kurdên dijî dewletê şer dikin û serxwebûnê dixwazin.

Yên ku besdarî vê oprasyonê bûne, hejmara wan digel hêzên komando yên ser bi cendirmên dijî terorîzmê li Enqerê diçe çend hezar kesan. Ev hêza bi kar tî di vê op-

rasyonê de, meziniya hêrîşa sehîldana kurdan xuya dike. Ev 10 roj pêtîre hêrisên jî nîşkava dibînsêr gunda û bîngehên eskerî.

Kovara "Yeni Gündem" li 9 î adarê ragehand, her li devera Turcelî bitenê 55 hezar esker lê hene, anko î bo her mirovekî sê esker. Li Dîsembere 1985-an. doza yekgirtina partî û rêxistinên çepên kurd û turk hat kirin ku tekoşîna bikin jî bo mafên azadî, demokrasiyê, zêzgirtina mafên mirovatîyê, her weha jî bo parastina neteweya kurd jî çewandinê.

- 1-Partiya Komonîst a Turkiyê,
 - 2-Partiya Karkerên Turkiyê,
 - 3-Partiya Komonîst a Ked a Turkiyê
 - 4-Partiya Sosyalîst a Karkerên Turkiyê,
 - 5-Partiya Pêşeng a Karkerî Kurdistan,
 - 6-Partiya Sosyalîst a Kurdistanê Turkiyê, programek derbarey hev kariya demokrasiyê jî bo serxwebûn û demokrasiyê li Turkiyê û piştgirtina mafên netewî yên gelê kurd li Enebolê-rojhilat îzazakirin.
- Her şêş partiyên beyanek hevbeş derberay mesele kurdî belav kirin. Di beyanê de dibêjin "em hewl didin ku hemû hêzên astîxwaz û demokratîkî xwe bigrin di eniyêke fireh de li ser bîngehê programekî jî bo "nehîstina diktatoriyê û rizgar kirina neteweyî û ciwaki".
- Ne Turkiya û ne Emrîka û ne he-

valbendên wan di peymana Etlesî da karîna rê li mesele kurdî bîorîn. Jî bo ku ev mesele nekeve ser sanyay navnetewî. Li jêr tewijmê raya gîstiya cihanî, cend rêxistinên navnetewî, jî nosîdyan derheqê gelê kurd protesto kirin. Hin nûnerên sosyal demokrat û partiya kesik li Elmar-ya Federal, di perlementoyê de daxwaz kirin ku alîkariya leşkerî jî Turkiya bîorîn. Ev alîkariya ku Turkiya dijî gelê kurd bi kar tîne. Pi-rojeya bîyarekê ku li jê jimara 2, 1687/85 li 6 adara 1986-an weke dekomênteka resmî hate belavkirin dibêje:

- Paş pênc sal û nîvên înkîlaba eskerî li Turkiyê, hîn Kurdistanê Turkiyê li jêr hukmê urfî dijî.
- Bi hezaran girtiyên siyasî yên kurd di zindanan de ne û tîen esken ce kirin.
- Jî bîlî esker, cenderme, polîs û hêzên emniyetê, cetên çekdar jî saz bûne. Hejmara wan diçe 25 hezar kesan û alîkariya rijêma turk dikin û Turkiya wan bi kar tîne jî bo kurd bi xwe kurda bikujin.
- Pîlaneke nû heye jî bo 60 hezar malên kurd bi darê zorê vebguhêzin deverên cur be curên Turkiyê û wan jî ser axa wan rakin. Her weha ev dekomênt daxwaza rawestana terorê dijî gelê kurd dike û jî dewletên bazarê hevbeşê Ewropayî daxwaz dike ku doza gelê kurd bibin ciwata neteweyên hev girtî.

سوڤاس	تسڤ بوبس
<p>روزنامه ی " سر دمسی نوڤ" نا زه ژماره ی بئار نوڤ ته وه که چه تد کس له هار و لاتیبانی نیشتمان بهرورم و تازا- دهخوار ویزای بووسینی نامه ی نهتوب و ده ستخوتانه بارمه تی مالیان بو ناردوون. ئیته له کمل سوڤاس بو هه- نکاو ی به خیری ئهم هار نیشتمانیا هه به لئس ده دهن که ریشاری نیشتمان بهرورم ی پشکه وتند خوار ی بهر ناده بن و به پشووایی مادی و معنسه وی هار نیشتمانیا به ریش نیکوئا نس خو مان فریوه پین ده دهن .</p>	<p>"کۆماری ئه‌وه ی نووسراوه و بۆچوو نی جابه ده نی جۆربه جۆری چهپان له یاره ی کوردستانه وه به و ماسابه نسه که ئیوه روکی ساکراوه کان به تهواری له کمل بۆچوون و بهرواومری دهسه ی نووسه ران به له دهنگر نهوه . مهسه نی ئشه نهوه به که خوینه رانی بهریش له بۆ چوون و بهرواری ریکخراوه و حیرت و که سانی جۆربه جۆر لهبار ده ی کوردستان و جوو لانهوه ی رزکاره خوار ی کورد ناکارمان هه سی .</p> <p>سه ردهمی نوڤ</p>

neye bê kiyân û bê dewleteke serbixwe û azad "ter û bi destelata siyasî, bê welatekê serbixwe û azad - têr û bi desthilat û xwedîyê - xwe ye? Neteweyek ku xwedî keyan û dewleta xwe nebe, neteweyek ku destelata siyasî li ser xaka xwe bene, neteweyek ku nikaribe bi destê xwe çarenûsa xwe diyar bike, çewan dikare têr û bi destelat û xwedîyê xwe be û nekeve jêr destê ferman û destelata wî yan wî? Li vir eger ew -rêberên siyasî- li gor sertên froyîn van axaftina bi taktîk û siyasî bizanin, bila em li ber çavên xwe deynin ku rêberên van partiyên siyasî hemû rê hatine girtin û nikarin daxwaza dilê xwe û gelê xwe bi eskerayî bibêjin. Lê em jî dikarin bi kêmayî vê pirsê bikin: Erê ev cure bîr û raye zîyanê na gehînin doza kurd veke gelekê bîst milyonî û beskirî? Erê ev cure axaftin û gotin, hestê neteweyî û bîr û bawerîya rizgarî û hevgerîyê, perçe nake? û hevîya serkeftine di hest û dilê zehmetkêşên kurd de laeaz-zêf-nake? Erê mafê diyarkirina çarenûsa bi tîporiyên reformîst û sêl û bêl, kiz nake?

Tecruba tevgera rizgarîxwaza kurd bo me derxistiye ku her çiqas rêberên siyasî yên kurd xwe bi hukumetên dagirker ve girê bidin, û her çiqas bi hevîya alîkariya serwesta wan hukumeta bin û her çiqas carna wan bi "hevalbend, azadîxwaz bav û hekem" jî bizanin, lê dîsan ew hukumet pê bawer nabin. Her demekê delîve-furset- bo helkeve û hest kirin ku tevgera rizgarîxwaza kurd nizîkî serkeftinê bûye, derbên xwe lê diwêsinin û karekê wîlo dikin ku tevgera kurd bişkênin û xwîna hezaran lawên zehmetkêşên kurd bi avê de diçe.

Eger em temaşa raburdû yê xwîna-wî yê neteweya xwe bikin, berhemê wê

her eve yê ku em firo dibînin.

Li vir mabesta min ev nîne û kes jî nabêje, ku rêberên siyasî yên kurd her ji niha bila doza damezrandina dewleteka serbixwe ya kurd bikin. Yan ev sinûrên kolonyalîstan çê kirine, her firo têk bidin. Ne, ev li gor sertên froyîn yên deverê û cihanê dema wê ne hatiye. Her çende eger doza wê bê kirin jî ne kufre û ne jî qiyamet radibe.

Kurd neteweyeke ji 20 milyonîder bas dibe, ku her niha û li pêşerojê jî cîyekê staretîkî di rohilata navîn de dibîne. Xwedî hêz û karîneke civakî wîlo ye ku xelk li hember neçar dibe, hisabê jêra bike.

Kurd neteweyeke wek gişt gelên vê cihanê, mafê diyarkirina çarenûsa xwe heye. Mafê hey ku di welatê xwe yê azad û serbixwe, zîman, edebiyat û kultura xwe pêşda bibe û bi pêşdarîna wan, beşdarî sivilîsyona gelên cihanê bibe.

bo azadiyê kete nav çiyayên rojhilata Turkiyê. Li ser diwarên xaniyên niv hêrişte tê nivîsin "AZADÎ JI KURDISTANÊ RE".

Doza kurd ya ku her tim haşatîlê tê kirin bi navê yekîtiya welatê turkan, dînameteke rasteqîneye di bingê Turkiya hevcerx de". Înqilaba 12 septembara 1980-an, tevgera rizgarîxwaza Kurdistanê bêhêz nekiriye. Li 20 1 septembara 1981-an, peyamnêrê teybetî yê ajansa Asosîyatet Press Stîfan Herst paşgera xwe li herêmên kurdan bi vî rengî behsa rewşa yek ji melbendên girîng yên kurda "Hekarî" dike: her pênc deqîqan carekê du polîs biçêkên otomatîkiyên modern li kolarên bajarê Hekarî tîn û diçin. Di vê herêma hejar û belengaza kurdan de, eskerê turk hest bi tenahî û rehetiyê nake, efserên wan dibêjin "ÇETE" yên kurd nemane, lê aloziya rohilata Turkiyê vê gotinê derew nîşan dide. Li bajarê Hekarî bi te-

nê doktorek heye. Nexwesxane têda nîne, lê belê pire ji zîndana. Efserê turk got "ew-kurd-me weke leşkerekê dagirker dibînin û di-xwazin dewleteke serbixwe hebe". Peyamnêrê ajansa Frans Press gerek li herêmên kurdan di 17 adara 1985 an de kir û reportajek ji Enqerê re şand. Ji reportajê xuya dibe ku bergiriya çekdara kurdan pêşda diçe. Di van çar salên dawî de li Îrrox a ser bi wîlayeta Sêrtê ve, her weha li Şemdinan a ser bi wîlayet a Hekarî ve, cengawerên kurd li 10 1 tebaxa sala par, ji nû ve dest bi Li ser vê bingehê, em dibînin ku mafê rêberên siyasî yên kurd tuneye, di axaftin, hevpeyvîn û weşanên xwe de, li jêr dirûsmê otonomî vî mafê rewa- mafê çarenûsî- bi pist guhê xwe ve pavên. Zirtîporiya bo çekin û otonomî bi startejiya mesela kurd dabinin. Bi van cure axaftina raya giştîya cihanê ji vê armanca pîroz varî bikin. Berwajî pêwîste rêberên siyasî yên kurd mafê diyarkirina çarenûsê bi mafekî rewa yê gelê kurd dabinin û di çarçûva siyaseta partiyên wan de cîyê xwe bigre.

Erkê-wacib- ser milê saîr, nivîskar, hunermend û zaneyên dîni ye ku mafê diyarkirina çarenûsa bikin bingeh û hevênê nivîsin û propogenda xwe. Pêwîste hest û hoşê xelkê Kurdistanê bi van pîr û bawera perwerde bibe. Dibe tekoşinê jî bo bikin li gor sertên berhev ku vî mafê rewa vegezinin destê xwe.

Di hejmarê dahatû de em domdikin.

Nav û nîşana me ewye

Serdma nû Box 7066

163 07 Spanga 7

Swden

Hejmarê hîabê me jî ewe

Socete General et Michel

Paris 3080 5052056 France

kirin. Partiyên siyasî yên kurd bi helgirtina dirûsmê otonomî xetekê res bi ser hevî, armanc û fedakariya rêberên tevgera kurd û zehmetkêşên kurd re anî, ku bi kêmayî di sedsaliya nuzde de ji bo azadî û serxwebûna Kurdistanê hezaran keşa canê xwe feda kirine.

Ji billî vê bi helgirtina dirûsmê otonomî, êdî ne tenê mesela kurd di çarçûvê van dewletan de ma, û bi hîç renekefî mafên neteweyî yên kurd qebûl nekirin, lê belê neteweyên xwe ji li jêr stem û diktatoriyê hiştin û biçûktirîn şûnwarên azadî û demokrasîyê-ku şertê otonomî ne- li welatên xwe winda kirin. Her weha bi vê siyaseta doza kurd jî nikarî di warê siyasîyê navneteweyî ciyê xwe bike û biçerê za gelê ku li paş cenga cihanê ya duwem, ji bo serxwebûnê serê xwe hildan û serfiraz bûn. Di wextekê de ku gelê qehremanê Vietnamê jê derkeve, tu gelan bi qasî gelê kurd fe dakarî nekiriye û qurban nedane.

Partiyên siyasîyên kurd bê guman bi dîtînen xwe li ser wê baweriyê bûn, ku bi helgirtina drûsmê otonomî rêya tekoşînê-bi kêmayî-jî bo bi derxistina mafên neteweyî, vedîkin û bi vê rê dikarin di çarçûvê wan welatên ku kurd tê de dijîn, ziman û kultura xwe ya neteweyî pêş da bibin û heya radeyekê-derece- kar û barên welatî bigrin destê xwe û ev bi xwe gaveke bo çareserkirina doza kurd û xelaskirina wî ji bindestiyê. Lê tevruba me ya rabûrî bo me derxist ku ew hukumetên, doza otonomî jê tê kirin, ew nînin yên ku bawerî bi azadî, demokrasî û mafêb gelan hey. Wan hukumeta her tim bi agir û asîfî, bi girtin û sê dara û bi tank û top qetlîama bersiva daxwazên rewa yên gelê kurd dane.

Di van 40 salên dawî de her çî-

qas gelê kurd û rêberên wî yên siyasî hawar kirine û gotine ji billî otonomî tu tistê din me navê, lê dîsan dujminên gelê kurd ew bi "separatîst, nûkerên biyaniya....." tawan barkirine. Pir caran jî-mixabin- hêzên demokratên wan dewletan jî bi propagînda rijêmen pas-verû hatine xapandin û dijî tevgera rizgarîxwaza gelê kurd rawestane. Di encama-netîce- ji bo bîdest xistina mafê otonomî di vê dema da wî de, gelê kurd pêtir ji 50 îhez- zar şehîd dane. Bi sedan bajar û gund kaviil bûne û hatine sewitandin. Ev hemû û otonomî perçeyeke biçûke ji demokrasîyê, anko eger li we latekî her hindik demokrasî jî he- be ne kes tê kustin ne jî pêwîst dike deh-duwazde salan şerê çekdarî ji bo bê kirin û bi hezaran la- wên kurd şehîd bibin.

GUHURÎN DI SÊWEYÊ TEKOSÎNÊ DE...

Di vê demê de tevgera rizgarîxwaza kurd li her parçeyeka Kurdistanê bi qunaxêke cur be cur derbas di be. Tekosîn tûşî evrazi û nişîviya bûye, hêminatî û tunrd û tûjî bi xwe re aniye. Lê belê li ser yek bîngê û li ser yek rîşe akîncî bû ye, ew jî domkirina tekoşînêye û îsrar kirina li ser mafên neteweyî. Ev aliyê pozîtîvê rewşa tevgera rizgarîxwaza kurde, aliyê negatîv jî bêla ji bîra me neçe ku pêk-hatiye ji hevnegirtin û bi hevne-girêdana tekoşînê ye. He weha nêbû- na stratejîkeka eşkera û hevgirtî di navbera hêzên siyasî yên kurd de.

Li Kurdistana Turkiyê, partiyên siyasî her ji destpêka damezrandin û tekoşînê, drûsmê mafê çarenûse, wek pêkanîna dewleteke serbixwe ya kurd helgirtîye û-bi rast-ku Kur- distanê weke welatek kolonî dibînin.

Li Suryayê her çiqas partiyên kurd doza mafên kulturî dikin lê mixabin hîn li ser dirûsmekê stratejîk saz ne bûne. Her çende kurdên Suryayê jî ne kêmtir ji perçendinyên Kurdistanê di jêr stema neteweyî, dane.

Li Kurdistana Êraq û Îranê rewş ferqe. Tekosîn diwartire û rijêmen dîktator û sovenîst serê malwêran- ker û jenosîdî digel neteweya me dikin.

Partî jî neçar bûne ji bo piştgirtina man û nemana gelê xwe destbî- din çekên xwe û welatê xwe biparê- zin. Lê ji aliyê siyasî ve, li ser kaxezê nebe, tu guhurîna bi ser de ne hatiye, her weha nikarine di a- loziya siyaseta deverê û cihanê de rêyeke rast ji bo mesela kurd bi- bînin. Ji billî vê ya jî di progra- mên siyasî yên partîyan de peyva mafê çarenûsê ciyê xwe kiriye, lê mixabin ev dirûsmê bi tenê li ser rûpelên proqramî de heye û hîn ne çûye nav xelkê me û hîn xelkê me hîn nekiriye ku gelê kurd weke her netewekekê mafê hey çarenûsa xwe bi destê xwe diyar bike, anko pêk- anîna dewleteka serbixwe û demok- rat bi mafê xwe bizane û ev baweriyê biçê nav kûratiya hest û mê- jî û dilê wî. Ne tenê ev, hîn jî rê- berên partiyên siyasî di axaftin û hevpeyvînan de, mafê diyarkirina çarenûsê û pêkanîna dewleteke kurd hasatî lê dikin û heya bi "xewn û xeyal" jî dibînin.

Mafê diyarkirina çarenûse ji bi- lî manaya pêkanîna dewleteka ser- bixwe tu manayên din nînin. Ew zîr- tîyariya jî jêre dibînin "gelekê bû ala, bê dewlet û bê nûner lîci- vata neteweyên hevgirtî bi tîr û destelat û xwediyê xwel dizanin. Lê weheye-mumkîne-bersiva vê pîrsyarê wesa ya hêsan nebe: ku li vê ci- hana pîr ji şer û asteng, kifjan gel

mê stratejîk û taktîka tevgera rizgarîxwaza nîstîmanî cewa be.

Ev pîrse, bersiva wê di, naskirîna rewşa niha ya her perçeyêke Kurdistanê û xisusyatên hevbes yê tekoşîna rizgarîxwaza nîstîmanî li hemû perçeyên Kurdistanê de heye... Her weha şertên navnetewî kêm yan pîr rolê xwe dilîzin.

Nivîsara jêrî bîr û raya endamêkê desteya nivîskarane ku di meselela stratejîk û taktîka tevgera rizgarîxwaza kurd de li gor şert û mercên niha, bi zîncîreyeka lêkda. û dîtinên taybetî dinivîse.

Em vê nivîsarê belav dikin, hêvîya me ewe ku me derî li behsekê fîreh û giring vekir be. Partî û rêxistinên me beşdarî bikin. Behskirîna vê meselê jî nayê wê manayê ku em dijatiya vê partiyê yan ya din li vê perçeya Kurdistanê yan ya din dikin, lê belê bersiva vê pîrsa pêwîst û bîngehî mebesta me ye.

MAFÊ ÇARENÛSÊ Û DÎTÎNÊN CUR BE CUR
Nivîsîna: Şêrvan

Her çiqas pêş peydbûn û serhildana zanista civakî anko Marksîzm, gelên bindest û bêmaf, hestê neteweyî ew livandine û ji bo rizgariyê tekoşîn kirine, lê ev hest û xebat û tekoşîna ne ketibû qalibekî zanistî û tîporîyeke zanistî jêra ne hatibû dîtin. Zaneyên borciwazî eger behsa meseleya azadiya neteweyî kiribe jî, di çarçûwa tengê, berjewendiya sermayedar a çavşêner de behs kirine û mafê azadiyê jî bi vê dîtinê lêkdane. Ev gotina bihagîran û navdar "her neteweyek stemê li neteweyêke din bike, ew netewe nikare azad be". Ev axaftîna vê rastiyê îsbat dike, ku azadiya rast di demekî de cîyê xwe digre ku wek

hevî li navbera gelên cîyawaz hebe û ferq û cudayên siyasî, kulturî û civakî ne mînin. Mesela diyarkirina mafê çarenûsa gelan bi destê wan, ji zû de li nav partiyên siyasî yê Ewropayî û heta li nav Marksîsta jî cîyê dan û standîne bûye û dîtinên cur be cur hebûne.

Lenîn digel, dewlemendkirina tîporîya Marksîst "mafê çarenûs" bi eşkerayî û bê çep û cîr, bûye. Ev mesela giring û aloza civakî di aliyê tîporî de çareser kirûbikar jî anî paş serkeftina şoreşa sosyalîsta mezina oktobêrê li welatê pîrgelê Rusyayê, wekhevî li navbera qewm û neteweyên di nav sinûrên yekîtiya Sovyet de pêkanî. Lenînî hîn li sala 1916-an nivîsiya: Sosyalîzma serfiraz neçar dibe demokrasîyê temam bike. Eger weha be ne tenê wekhevîyê li navbera neteweyan pêktîne, lê belê mafê neteweyên bindest jî bo xuyakirina çarenûsa wan jî dide destê wan, anko mafê azadiyê cudabûnê jî qebûl dike. Partiyên sosyalîst eger niha û li dema şoreşê û serkeftinê bi hemû hêza xwe îsbat nekin ku neteweyên bindest azad dikin û li ser bîngehê hevgirtina azad peywendîyan pêre girê didin-yekîtiya azad jî bê azadiya cûdabûna axaftîneke derewe ew partî xeyanetê li sosyalîzmê dikin. "Eserên helbijartî, çapa Mosko, farisî, 1918 rûpel 227-28". Serkeftina şoreşa sosyalîsta oktobêrê bi ser rijêma borcuwazî-federal a Rusya yê, karekê mezin kir ser hestê neteweyî yê gelên Asya û tekoşîna wan jî bo rizgariyê dijî kolonyalîsta guhurî bi serda hatin. Gelê kurd jî her çiqas di navbera dewletên paşverû û ser bi Împîryalîzmê hatibû dabeskirin. Lê belê şeweyê cur be curê tekoşînê jî bo mafên neteweyî û rizgariyê domkir. Tekoşîna gelê kurd ku berî wê serdemê her bi seroktiya şêx, dere-

beg û serok eşîran bû, guhurîneke kûr bi ser cewher û naveroka wê de hat û seroktiya wê kete destê partiyên demokrat û pêşverû û piştgirtina cutkar û zehmetkêşên gundî ketê nav programa wan û bû armanca wan.

Li welatên paşvemayî û bindest weke Kurdistanê, piştgirtina cutkar û zehmetkêşên gundî di tevgera rizgarîxwaz de, bîngehê nexşeyê serkeftinê ye.

Lenîn li sala 1921-an gotiye "di ser wê rastiyê re ku xelkê cutkar û zehmetkêş hîn paşvemanê, lê belê di qunaxên pêşeroja cihanê de, ew rolekê şoreşgêrê pîr mezin dilîzin. "Lenîn, eserên giştî, cildê 32, ru, 482, Rusî". Weke hûn bi xwe jî dibînin li Kurdistanê jî di ser pêşveman û jêrdestiyê re, hêza bîngehiya serhildan û tevgerên Kurdistanê vutkar û gundî bûn û heya îro jî her ewin.

MAFÊ ÇARENÛSÊ Û PARTIYÊN SIYASÎ YEN KURDISTANÊ.

Weke me behs kirî, partiyên siyasî yê Kurdistanê, ku bi şeweyekê giştî digel serê cihanî yê duwem yan paşî şerî hatine damezrandin û ketine meydana xebat û tekoşînê. Di diyarkirina xelkê me de û rêzkirina wan di meydana xebat û tekoşîna siyasî de, rolekê giring lîstin. Lê nabe em ji bîra bikin ku ev partiye nikaribûn bi wîrdî-dîqet- û şeweyekê zanistî şertên cihanê û deverê û qunaxên tekoşîna neteweya kurd lêkbidin û li sûna xuyakirina doza kurd weke neteweyêke çend milyonî ya perçekirî, he-wilbidin jî bo yekîtiya xebat û tekoşîna hemû perçeyên Kurdistanê mesela Otonomî di nav çarûvê dewletên dagîrker anîn meydanê, mafê çarenûsa neteweya kurd bi piştguhê xwe ve avêtin û dabeskirina Kurdistanê bi şeweyekê nedîrekt qebûl

Serdema Nû

Ji alî desteyê nivîskarên ve tê belav kirin

Sal 1 Hejmar 6

Puşper 1986

Nirx: 6 Kronî Swed

Mafên Carenus

BÎRANÎNÊN RÊDAKTORÊ "SERDEMA NÛ"

"Serdema Nû", ji bo parastina mafên rewayên neteweya kurd xwe berhev kiriye. Ev neteweya xwedî nav û nîşanên teybetî, xwedî dîrokeke geşa dûr û dirêj, ku dagirker tu carî nikarîne nîşanên taybetî yê wê û kultura wê wînda bikin. Ev armanca, armanca yekcar berz û bîlînde û li vê demê xwedî dîmenekê ciyawaze.

Ev rewşa aloza ku mixabin bi dirêjiya çend sedsalên vê dawiyê, bi ser Kurdistanê de hatiye, bûye sedem ku pêşdaçûna dîrokî li perçeyên Kurdistanê bi şeweyekê cuda û bi rêbazeka cur be cue be.

Ciyawaziya şert û mercan li vê perçeya Kurdistanê an ya din hîde cara ji snûran derketiye. Bo nimûne, çewa dibe em çavên xwe li vê rastiye bigrin ku Kurd bê guman paş mayên qewmên "Mad"-in ku li beşeka fire ya rojhilata naverast hukumeteka bi hêz hebû berî ku ereb û turkên niha ew qunax birî be. Di mesela regez û zimanî jî de, ferq li navbera kurdekî û erebekî, ne wek ferqa li navbera kurdekî û farisekî ye. Ji aliyê dîrokê ve, qewmên turk yê muhacir, gelek li paş ku kurda dewlet û civaka xwe ya taybetî saz kirî bû, hatine Asya biçûk.

Tesîra dîne Îslamê ku di bingehê xwe de dîne ereban bû û bi şîr û darê zorê li ser qewm û neteweyên din feriz kirin û bi sedema hindê

ku ev neteweyên musulman bûne, di damezrandina vê kulturê û pêşdabirina wê de beşdar dibin. Digel vê rastiye ku hukumeta alî Osman di bingehê xwe de hukumetêke dîni bû û taybet bi qewmê turk bû.

Ev bi xwe meseleyeke ku sînwarên xwe hiştine di peywendiyên navbera qewm û neteweyên di nav sinûrên Împatoriyeta Osmanî de.

Peydabûna dewletan li ser bingehê "Eta-nasyon" meseleyek dîne ku rehên wê di guhurina bingehê aborî yê jêrîn û borçwaziya pêşesaziye de hene. Ataturk û Reza Şah her yekî bi şeweyekî, lê bi rêbazekane zîkî hev û bi nexseyê gistiye Împiryalizmê ku pêkhatî bû ji çar-dewrgirtina yekemîn welatê sosyallîst di cihanê de. Ataturk û Reza Şah i hewildan ku dewleta Turkiyê û Îranê bingehê "Eta-nasyon" bibin ser şekî dewletên Ewropayî. Di vê rê de pêkola wan ew bû, ku vê neteweyê û kêmiyên din yê neteweyîbuhijînin-bihêlin- di nav sinûrên cografî yê wan her du dewletan. Ev gaveke paşverû û dijî dîrokê bû. Lê mixabin ji ber hoyên cur becur amadebûna pêşdabirina vê pîlanê, hebû. Ji vê jî giringtir li perçeyên cuda yê Kurdistanê sînwarên kûr li peg xwe hiştin. Ji ber vê yekê jî qunaxa bêşdaçûna dîrokî û soresa civakî ya Kurdistanê gelek a aloze.

Li ser vî bingehî çareser kirina vê rewşê pêwîst bi kar û lêgerîneke kûr heye û ev jî ewe ku dirûs-

Kurd li Turkîye

KURD KÎNE...

Besa duwema nivîsara profîsor Şî smanovî ya ku li rojnameya "Oti-çestêvên Front" -eniya welatnarêz a Bulgarî bi rubrîkê "Kurd Kîne" belav buy û kak Talî Kakeyî wergerandiye zîmanê kurdî.

Tu tiştê nikariye rê li doza kurd bigre û nehêle tevgera azadî-xwaza kurd pêşde biçê. Her piştî inqilaba eskerî a 12 adara 1971 an wezîrê edliyeta turk Îsmail Aras di axaftinekê de li perlementoyê got "di nav xelkê kurd de bîzavek heye, hizr û bîrên damezrandina dewleteke serbixwe belav dîke li nav xelkê rojhelata Enebolê. Her weha regehand ku rêxistîneka nihêni a kurdî hatiye dîtin. Ev rêxistîne tekoşîne ji bo serxwebûna Kurdistanê dîke û ala û muhra wê jî dirust kirine. Di nîsana 1971- an de, hukumetê hukmê urfî li ser yazde herêmên kurdî belav kir. Li ser vê rewşê ajansa Associatet Press a Emrîkî li 29-1 nîsana wê salê de ragehand "bi şeweyekê resmî behsa tîrsa serhildana kurdan dîke ev serhildana ku dibe astengek dijwar li ser sinûrên rojhelata heval benda wan di Nato de. Rojnamevanekî turk piştî gerekê li 15 e herêmên Enebola rojhilat dinivîse "ev herême bi bîr û bawerên separatîst dikelin".

Paş 8 salên din, li septembara, 1979-an rojname Entirnational Hir-